

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE LIČARTOVCE
NA ROKY 2016-2023**

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ličartovce na roky 2016-2023
Územné vymedzenie :	Obec Ličartovce
Územný plán obce/VÚC schválený:	áno
Dátum schválenia PRO:	DD. MM. RRRR
Dátum platnosti:	od 01. 01. 2016 do 31. 12. 2023
Verzia¹	1.0
Publikovaný verejne:	DD. MM. RRRR

Zdroj: vlastné spracovanie

OBSAH

ÚVOD	4
EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR ZA ROKY 2005-2010	7
1 ANALYTICKÁ ČASŤ	9
ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	9
<i>HISTÓRIA OBCE.....</i>	<i>9</i>
<i>PRÍRODNÉ POMERY.....</i>	<i>10</i>
<i>1. HOSPODÁRSKA OBLAST</i>	<i>12</i>
<i>DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....</i>	<i>12</i>
<i>TELEKOMUNIKÁCIE, INFORMAČNÁ A TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA</i>	<i>12</i>
<i>TELEKOMUNIKAČNÉ SLUŽBY</i>	<i>12</i>
<i>PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY.....</i>	<i>13</i>
<i>CESTOVNÝ RUCH</i>	<i>14</i>
<i>2. ENVIRONMENTÁLNA OBLAST</i>	<i>15</i>
<i>VODOVODNÁ A KANALIZAČNÁ SIEŤ</i>	<i>15</i>
<i>PROTIPOVODŇOVÉ OPATRENIA.....</i>	<i>15</i>
<i>LESNÉ HOSPODÁRSTVO</i>	<i>15</i>
<i>ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO</i>	<i>15</i>
<i>CIVILNÁ OBRANA.....</i>	<i>16</i>
<i>POŽIARNA OCHRANA.....</i>	<i>16</i>
<i>3. SOCIÁLNA OBLAST</i>	<i>16</i>
<i>OBYVATEĽSTVO</i>	<i>16</i>
<i>ŠKOLSTVO A VZDELANIE</i>	<i>22</i>
<i>SOCIÁLNA SFÉRA A ZDRAVOTNÍCTVO</i>	<i>23</i>
<i>KULTÚRA.....</i>	<i>24</i>
<i>ŠPORT</i>	<i>26</i>
<i>BÝVANIE.....</i>	<i>26</i>
<i>SAMOSPRÁVA.....</i>	<i>26</i>
ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA.....	27
<i>STEEP FAKTORY</i>	<i>28</i>
<i>CHARAKTERISTIKA ŠPECIFICKÝCH STRÁNK REGIÓNU.....</i>	<i>29</i>
ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU	32
<i>SWOT ANALÝZA</i>	<i>32</i>
2 STRATEGICKÁ ČASŤ.....	35
VÍZIA A POSLANIE OBCE	35
HOSPODÁRSKA OBLAST	36
ENVIRONMENTÁLNA OBLAST	36
SOCIÁLNA OBLAST.....	37
3 PROGRAMOVÁ ČASŤ	42
PREHĽAD OPATRENÍ, PROJEKTOV A AKTIVÍT PODĽA OBLASTÍ	42
MERATEĽNÉ UKAZOVATELE.....	46

4 REALIZAČNÁ ČASŤ	47
INŠITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO	47
MONITOROVANIE A HODNOTENIE	48
AKČNÝ PLÁN.....	49
5 FINANČNÁ ČASŤ	54
PREDPOKLADANÉ ZDROJE FINANCOVANIA JEDNOTLIVÝCH OPATRENÍ.....	54
ZÁVER	57
PRÍLOHY	58
PRÍLOHA Č. 1 ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PROGRAME ROZVOJA OBCE	58

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej len „Program rozvoja obce“) obce spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy.

Program rozvoja obce vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov nachádzajúcich sa v území.

Program rozvoja obce Ličartovce na roky 2016- 2023 je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

Pre potreby spracovania programu rozvoja obce sa analyzovali už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty na :

- **Regionálnej a lokálnej úrovni** (Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ličartovce na roky 2005 – 2010, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2008 - 2015, Územný plán obce Ličartovce),
- **národnej** (Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010, Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2010),
- **cezhraničné a európske strategické dokumenty** (Stratégia Európa 2020, Spoločný strategický rámec EK, Materiály Európskej komisie k programovému obdobiu 2014 – 2020 a politiky súdržnosti).

Tabuľka 1 Formulár č. Ú 1 Zámer spracovania PRO

Zámer spracovania PRO	
Názov dokumentu	<i>Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ličartovce na roky 2016 - 2023</i>
Forma spracovania	<i>pracovníkmi samosprávy s pomocou externých odborníkov</i>
Riadenie procesu spracovania	<i>pracovné skupiny boli zriadené z vedenia obce, pracovníkov obecného úradu a poslancov obecného zastupiteľstva</i>
Obdobie spracovania	<i>viď tabuľka 2 Formulár Ú 3 Harmonogram spracovania PRO</i>
Financovanie spracovania	<i>náklady na financovanie boli hradené z rozpočtu obce</i>

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012.

Celý proces spracovania *Programu rozvoja obce Ličartovce na roky 2016 – 2023* a harmonogram realizácie jednotlivých časti je nastavený tak, aby umožňoval poslancom a občanom obce sa aktívne zúčastňovať na jeho tvorbe a takto zachytiť čo najviac podnetov, ktoré budú viesť k vyššej kvalite života v našej obci.

Tabuľka 2 Formulár č. Ú 3 Harmonogram spracovania PRO

Harmonogram spracovania PRO												
Termín	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012.

Program rozvoja obce Ličartovce na roky 2016 – 2023 pozostáva z týchto časťí:

- Analytická časť
- Strategická časť
- Programová / Plánovacia časť
- Realizačná časť
- Finančná časť

V analytickej časti programu rozvoja obce je spracovaná analýza územia obce, v ktorej sú uvedené základné geografické údaje a hlavné socioekonomickej charakteristiky, ktoré charakterizujú sociálny a ekonomický rozvoj obce. Súčasťou časti je súhrnná analýza rozvojového potenciálu obce, vyhodnotenie jej silných a slabých stránok, príležitosti a ohrozenia, ktoré poskytujú súhrny pohľad na reálnu situáciu obce a jej možnosti rozvoja.

Strategická časť sa zaobrábla oblastami možného rozvoja územia - jeho víziou. Je orientovaná na formulovanie strategického rozvoja obce. Globálne ciele sú rozpracované do špecifických cieľov, ktoré majú stabilizačný prípadne rozvojový charakter. Stabilizačné ciele a s tým súvisiace opatrenia sú zamerané na riešenie súčasného stavu v jednotlivých oblastiach tak, aby nedošlo k prehlbovaniu jestvujúcich problémov. Opatrenia viažúce sa na rozvojové ciele sú zamerané na možnosti aktivácie potenciálu obce a na podporu jej dlhodobého rozvoja.

V programovej/plánovacej časti sú riešené potreby územia a plánovaná realizácia jednotlivých aktivít, ktorej súčasťou je zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie rozvoja obce a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a aktivít.

Realizačná časť programu rozvoja obce tvorí podrobný opis organizačného zabezpečenia riadenia, zodpovednosti a pravidiel spolupráce medzi jednotlivými orgánmi a subjektmi pri realizácii jednotlivých cieľov vyplývajúcich z programu rozvoja obce.

Finančná časť je o finančnom zabezpečení t.j. o zdrojoch financovania, ktoré sú potrebné pre zabezpečenie realizácie jednotlivých aktivít a ich rozdelenie medzi finančné zdroje vnútorné (štátne a súkromné) a zdroje EÚ.

Základným cieľom takto spracovaného programu rozvoja obce ako kľúčového strategického a rozvojového dokumentu v strednodobom horizonte je analýza hospodárskych a sociálnych daností a potrieb obce a definovanie príslušných cieľov a opatrení, ktoré napomôžu rozvoju obce s ohľadom na potreby občanov obce.

Na príprave *Programu rozvoja obce Ličartovce na roky 2016 – 2023* sa podieľali:

Občania obce Ličartovce, členovia obecného zastupiteľstva a externí pracovníci na základe dohody s obecným úradom, ktorým sa chceme aj touto cestou poďakovať za spoluprácu na príprave tohto dokumentu.

EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR ZA ROKY 2005-2010

Medzi najväčšie projekty realizované v období 2005-2010 v Ličartovciach, ktoré financovala alebo spolufinancovala samospráva patrili projekty, ktoré sú bližšie uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 3 Formulár č. Ú 6 Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR za roky 2003-2013

Opatrenia	Splnenie opatrenia/ nesplnenie	Názov projektu	Obdobie realizácie	Náklady v EUR
OBLASŤ 1 HOSPODÁRSKA				
Zabezpečenie potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry pre kontinuálne zvyšovanie a udržanie kvality života obyvateľstva a naplnenie jeho potrieb. Cieľom opatrenia je oprava hlavných miestnych komunikácií, zlepšenie ich technického stavu, ako aj ich priebežná údržba, ktorá by prispela ku komfortu a bezpečnosti celkovej dopravy v obci. V súvislosti s technickou infraštruktúrou je cieľom opatrenia rozvoj, dobudovanie a modernizácia informačnej infraštruktúry, posilnenie elektrického vedenia, zvyšovanie spoľahlivosti inžinierskych sietí.	Splnené , obec zrekonštruovala miestne cesty a chodníky, obecný rozhlas, obec bude pokračovať v plnení ďalších cieľov v oblasti výstavby, rekonštrukcie a údržby dopravnej infraštruktúry.	Výstavba Domu smútku	2003-2004	44.811,79
		Rekonštrukcia miestnych komunikácií a verejného osvetlenia	2006	326.960,00
		Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2009	45.208,99
		Obnova a modernizácia požiarnej zbrojnice	2009	35.451,11
		Výstavba autobusových zastávok	2009	22.571,86
		Rozšírenie kanalizácie	2015	150.000,00

OBLASŤ 2 ENVIRONMENTÁLNA				
Vybudovanie vysokej kvality ŽP, ktorá je prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou rastu kultúry života a ekonomických aktivít obyvateľov. Cieľom opatrenia je dobudovanie kanalizačnej siete v obci, ochrana a racionálne využívanie vôd, zabezpečenie dostatku pitnej vody, znižovanie produkcie odpadov a zhodnocovania separovaných odpadov.	Obec splnila cieľ, pokračuje vo výstavbe a údržbe splaškovej kanalizačnej siete.	Výstavba vodovodu, kanalizácie a ČOV	2007	122.817,50
OBLASŤ 3 SOCIÁLNA				
Skvalitnenie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu. Cieľom opatrenia je dosiahnuť spokojnosť obyvateľov obce s úrovňou a rozsahom poskytovaných sociálnych a zdravotníckych služieb, vzdelenosti obyvateľstva, zvyšovanie úrovne kultúrneho, športového a spoločenského života.	Čiastočne splnené, obec bude pokračovať v rozšírení poskytovania sociálnych a zdravotníckych služieb, v budovaní obecných bytových jednotiek atď.	Plynofikácia kotolne základnej školy	2004	21.576,00
		Rekonštrukcia kultúrneho domu	2005	199.163,51
		Zateplenie hospodárskej časti materskej škôlky	2015	30.000,00
		Zateplenie a výmena okien základnej školy	2016	140.000,00

1 ANALYTICKÁ ČASŤ

ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

HISTÓRIA OBCE

Obec Ličartovce sa nachádza na juhu okresu Prešov v údolí a príahlých svahoch nad riekou Torysa a Svinka, v nadmorskej výške okolo 243 metrov nad morom na svahu Košickej kotliny s východným okrajom Šarišskej vrchoviny. Archeologickým prieskumom boli odhalené stopy po slovanských sídliskách a črepy slovanskej keramiky pri Drienove, Kendiciach a Ličartovciach z 10. – 12. storočia. O slovanských predkoch na území Ličartoviec existujú tiež doklady z 8. a 9. storočia. Dôležitou súčasťou osídlenia a života tunajšieho slovanského obyvateľstva do 11. a 12. storočia boli početné hradiská, valmi opevnené vyvýšené plošiny slúžili nielen ako útočištia pred nepriateľmi, ale aj ako miesta kultových pohanských obradov. Jedinečný doklad o slovanských pohanských zvyklostiach a obradoch konaných na ihriskách sa doteraz zachoval v názve miesta pri Ličartovciach.

Prvý raz sa spomína obec Ličartovce v listine z roku 1249, v ktorej kráľ Belo IV. Daroval istému zemanovi majetok v doline Svinke, ktorý na východnej strane susedil s chotárom Ličartoviec. Z tejto správy ale vyplýva, že mieste ihriska sa aj tunajší obyvatelia zúčastňovali predkresťanských kultových obradov v uvedenom období. V 14. a prvej polovici 15. storočia patrili Ličartovce drienovskej vetve Abovcov, neskôr boli ich vlastníkmi šľachtici z Budimíra, Ploského, Muladiovci a mesto Košice. V stredoveku patrila obec šľachtických rodinám – Abovcom, Somosyovcom, Segneyovcom, Szentiványiovcom a iným.

Podoby názvu obce v priebehu dejín: 1249 LICARDI, LIKARDII

1427 LYCHERD

1786 LIČIRTOWCE

1920 LIČARTOVCE

Administratívne bola obec Ličartovce do roku 1918 súčasťou Šarišskej stolice (župy), dnes patrí do okresu Prešov. Kronika obce je písaná od 1.5.1934. V októbri 1947 bola opravená cesta a zároveň začala fungovať pošta a bol zavedený telefón. Sčítaním ľudu k 1.3.1950 bolo zaznamenaný počet obyvateľov obce 535. V roku 1966 žilo v obci 820 obyvateľov a už vtedy sa objavili problémy so závadnou vodou v škole, ale aj v celej obci. Podľa prieskumu geológov by sa dobrá voda mala nachádzať na Obišovskom hrete, pod traťou a pri železničnej zastávke. Krajský podnik vodovodov a kanalizácií Košice financoval výstavbou veľkoobjemovej studne pre plánovaný vodovod. Keďže obyvateľov obce dlho trápi problém kvalitnej vody, obecný úrad podal v roku 1993 žiadosť o vydanie stavebného povolenia na výstavbu vodovodu a kanalizácie.

PRÍRODNÉ POMERY

Poloha

Katastrálne územie obce Ličartovce je v dotetíku s katastrálnymi územiami obcí: Ľubovec, Radatice, Drienovská Nová Ves a Drienov. Z hľadiska širšieho územia je obec začlenená do administratívneho územia Prešovského kraja a do administratívneho územia okresu Prešov. Takto vymedzené územie má rozlohu 829 ha.

Geomorfológia

Z hľadiska geomorfologického členenia riešené územie patrí k Západným Karpatom a to k dvom subprovinciam Vnútorné Západné Karpaty a Vonkajšie Západné Karpaty. Pestrosť fyzickogeografických pomerov v riešenom katastrálnom území sa prejavuje príslušnosťou k troma geomorfologickým celkom- Košická kotlina, Čierna hora a úplne malou časťou šarišská vrchovina.

Geologická stavba

V geologickej stavbe Vonkajších Karpát dominuje flyš, v geologickej stavbe Vnútorných Karpát naopak dominujú kryštalické horniny a v geologickej stavbe Košickej kotliny sú dominantne zastúpené neogénne horniny. Najvyšší bod sa nachádza na juhovýchodnom svahu bezprostredne pod vrcholom Tlstej nachádzajúcej sa mimo toto územie vo výške 650 m.n.m., najnižší bod je niva rieky Torysa (cca 240 m.n.m.) vo východnej časti riešeného územia na hranici katastrálnych území obcí Ličartovce a Drienov.

Riešené územie má monotónnu geologickú stavbu, typickú pre neogén. Východnú polovicu katastrálneho územia budujú neogénne súvrstia ílov, slieňov a pieskov, ktoré sú prekryté sprašou.

Pieskovcové vrstvy sú obyčajne 5-30 cm hrubé, ojedinele s lavicami do 50 cm. Ílovce tvoria v týchto vrstvách asi 25%, sú sivé, vápnité. Západná časť katastra je kvartérnymi náplavami štrkov a pieskov, ktoré sú prekryté sprašou.

Klíma

Riešené územie je možné na základe klimatických charakteristík zaradiť do teplej klimatickej oblasti zaberajúcej údolné a bezprostredne na ne nadväzujúce svahové polohy i nižie vrcholov polohy v centrálnej časti katastrálneho územia, vrcholové polohy na západe a severe tohto územia s nadmorskou výškou nad 500 m.n.m. do mierne teplej oblasti. Teplá klimatická oblasť je reprezentovaná teplým, mierne vlhkým okrskom s chladnou zimou. Priemerné januárové teploty sú -2 až -5 stupňov, júlové 17,5 až 19,5 stupňa. Ročný úhrn zrážok je 600-800 mm.

Hydrografia

Z hydrologického hľadiska riešené územie patrí k úmoriu Čierneho mora do povodí riek Torysa a Hornád. Rieka Torysa neprechádza katastrálnym územím Ličartoviec. Nachádza sa však tesne za východnou hranicou katastrálneho územia Ličartoviec. Hlavným tokom odvodňujúcim riešené územie je rieka Svinka. Riečka Svinka odvodňujúca východnú časť pohoria Branisko, centrálnu a južnú časť pohoria Branisko a oblasť Šarišskej vrchoviny vzniká sútokom Malej Svinkej prameniacej v pohorí Bachureň pod vrcholom Javor a Veľkej Svinkej prameniacej v pohorí Branisko pod vrcholom Smrekovica pri obci Kojatice, severozápadne od riešeného územia. Z hľadiska režimu odtoku patria vodné toky v riešenom území k oblasti vrchovinno-nížinej s dažďovo-snehovým režimom odtoku.

Pôdy

Pôdy sú zastúpené predovšetkým kambizemami, fluvizemami a hnedenozemami, v menšej miere sú zastúpené luvizeme a rendziny.

Tabuľka 4 Celková výmera územia obce (m²)

	2011	2012	2013	2014	2015
Polnohospodárska pôda spolu	3 320 800	3 310 871	3 310 707	3 309 946	3 318 093
- orná pôda	2 016 526	2 007 327	2 007 327	2 007 314	2 015 960
- záhrada	242 184	242 105	242 040	241 248	240 749
- ovocný sad	21 480	20 817	20 966	20 966	20 966
- trvalý trávny porast	1 040 610	1 040 622	1 040 374	1 040 418	1 040 418
Nepolnohospodárska pôda spolu	4 967 780	4 977 709	4 977 363	4 976 769	4 968 622
- lesný pozemok (v m ²)	4 153 363	4 153 363	4 153 363	4 151 498	4 151 498
- vodná plocha	99 914	99 914	99 914	99 914	99 914
- zastavaná plocha a nádvorie	568 364	568 755	569 582	574 883	576 437
- ostatná plocha	146 139	155 677	155 014	150 474	140 773
Celková výmera územia obce	8 288 580	8 288 580	8 288 580	8 286 715	8 286 715

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Rastlinstvo

Z hľadiska fytogeografického členenia sa riešené územie nachádza na vzájomnej hranici dvoch obvodov západokarpatskej flóry. Z hľadiska potenciálnej prirodzenej vegetácie patrí prevažná časť riešeného územia k dubovo-hrabovým lesom. Svalové a vrcholové polohy Sopotnických vrchov patria ku kvetnantom bukovým a jedľovým lesom. Nivné polohy rieky Torysa a riečky Svinka patria k jaseňovo-brestovo-dubovým a jelšovým lužným lesom.

1. HOSPODÁRSKA OBLASŤ

DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cestná doprava

Obec Ličartovce leží na ceste I/68 Poľsko-Prešov-Košice-Maďarsko cca 10 km južne od Prešova. Celková dĺžka cestnej siete v katastri obce je 8 km. V intraviláne obce je 8 km, pričom 6km je vo vlastníctve obce a 2 km je vo vlastníctve PSK. V obci sa nachádzajú 2 premostenia. Miestne komunikácie – cesty a chodníky je potrebné rekonštruovať. Obec nemá na tento zámer spracovanú projektovú dokumentáciu a vydané platné stavebné povolenie.

Pozdĺž cesty I/68 sú v obci riešené obojstranné chodníky šírky 2,0 m a pozdĺž miestnych obslužných komunikácií sú riešené jednak jednostranné a jednak obojstranné chodníky šírky 2,0 m. Celková dĺžka vybudovaných chodníkov sú 3 km.

Železničná doprava

Severným a západným okrajom obce prechádza železničná trať č. 188 Kysak – Plaveč. Trať je jednokoľajová. Existujúca budova železničnej zastávky v Ličartovciach je v zlom stave a je potrebné ju zrekonštruovať. Na zastávke sa nachádzajú dve osobné nástupištia dĺžky 205 m a 125 m.

Autobusová doprava

Osobnú autobusovú dopravu v súčasnosti prevádzkuje SAD Prešov, Eurobus Košice a súkromní dopravcovia. V obci sú zriadené 2 autobusové zastávky. Boli vybudované v roku 2009, rekonštrukcie je/nie je potrebná. Zastávky sú pravidelne polepované rôznymi plagátmi, takže si vyžadujú pravidelnú údržbu. Obec neplánuje vybudovať nové zastávky.

Cyklistická doprava

V obci sa v súčasnosti nenachádza cyklistický chodník.

TELEKOMUNIKÁCIE, INFORMAČNÁ A TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Telekomunikačné služby

Telekomunikačné služby sú dostupné na celom území obce a zabezpečujú ich rôzni poskytovatelia Slovak Telekom, O2, Orange. V obci je vybudovaný miestny rozhlas, ktorý je ovládaný

z rozhlasovej ústredne v objekte Obecného úradu. Využíva ho najmä samospráva na informovanie občanov. Je potrebná jeho rekonštrukcia a rozširovanie na nové ulice. V obci sa nenachádza monitorovací kamerový systém. Príjem televízneho a rozhlasového signálu v obci je zabezpečený individuálne prostredníctvom antén.

Elektrifikácia

Elektrifikácia v obci je na požadovanej úrovni, avšak na niektorých trafostaniciach nie sú vytvorené rezervy na zvýšenie výkonu. Existujúce sekundárne rozvody NN sú realizované vzdušným vedením na podporných bodoch (na betónových stĺpoch) v trasách situovaných vedľa miestnych komunikácií. Z riešenia územného plánu obce vyplýva potreba realizovať prívody NN od TS do nových lokalít káblovými vedeniami vzduchom/v zemi a vybudovať novú sekundárnu sieť NN v nových lokalitách („Hôrka“ a „pri areály Jednoty“) rozvodmi v zemi v chodníkoch popri komunikáciách s prepojením na jestvujúce siete NN.

Verejné osvetlenie

Existujúce verejné osvetlenie je tvorené výbojovými svietidlami na podporných bodoch NN siete s napojením a ovládaním z rozvádzacov verejného osvetlenia. Verejné osvetlenie v nových lokalitách je potrebné riešiť samostatnými rozvodmi v zemi s osvetľovacími telesami na stožiaroch.

Plynofikácia

Obec je plynofikovaná od roku 1986. Zdrojom zemného plynu pre obec je vysokotlakový distribučný plynovod DN300,

Cintorín, Obecný úrad, Kultúrny dom a Obecná knižnica

Cintorín sa nachádza v severnej časti obce. Dom smútku na cintoríne bol skolaudovaný v roku 2003 a je vo veľmi dobrom stave. Komunikácie na cintoríne sú v dobrom stave, avšak chýba osvetlenie a je potrebné zrekonštruovať oplotenie.

Vo verejnej správe na obecnom úrade pracujú 2 zamestnanci, ktorí zabezpečujú činnosť obecnej správy a to v rámci ekonomickej oddelenia, správy daní a evidencie obyvateľstva. Budova obecného úradu je v dobrom stave a nevyžaduje si rekonštrukciu.

V súčasnosti pre potreby kultúry a osvety slúži kultúrny dom, ktorý sa nachádza v centre obce. Je umiestnený v samostatnej budove. Má viacúčelovú sálu s kapacitou cca 150 stoličiek a klubové miestnosti.

V obci sa nachádza aj obecná knižnica. Celkový počet registrovaných čitateľov je 80. Budova knižnice je v dobrom stave.

PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

Na území obce podnikajú podnikateľské subjekty, ktoré sú zapísané v obchodnom registri a živnostenskom registri. Z hľadiska zoskupenia právnych foriem najväčšie zastúpenie majú živnostníci v oblasti služieb. Na území obce však pôsobia desiatky fyzických a právnických subjektov v rôznych predmetoch podnikania.

Najvýznamnejšie podnikateľské subjekty sú:

JAF HOLZ Slovakia, s.r.o.

Globoplastt, a.s.

Remoza, s.r.o.

Skania Slovakia s.r.o.

Virkon s.r.o.

CESTOVNÝ RUCH

Potenciál územia Prešovského kraja je pre cestovný ruch, rekreáciu a kúpeľníctvo značne rozsiahly a hlboko diferencovaný. Nachádzajú sa tu priestory poskytujúce možnosti pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu od vysokohorskej a horskej krajiny Vysokých Tatier, Spišskej Magury, Pienin, Čergova, Slánskych vrchov, Vihorlatu a Bukovských vrchov, významné prvky kultúrneho a historického dedičstva slúžiace ako cieľ poznávacieho turizmu, až po možnosť kúpania vo vodných nádržiach a termálnych kúpaliskách.

Najcennejšou devízou územia prešovského kraja je vysoko hodnotná, zatiaľ relatívne málo narušená horská i podhorská krajina osobitá nielen v celoslovenskom, ale i stredoeurópskom kontexte poskytujúca nevšedné turistické a rekreačné vyžitie v prírodnom prostredí.

Z hľadiska lokalizačných predpokladov je potenciál riešeného územia pre cestovný ruch a rekreáciu z plošného hľadiska veľmi výrazne diferencovaný. V obci sa zariadenia turizmu a cestovného ruchu nenachádzajú. V blízkosti obce sa nachádza rekreačná oblasť Ličartovce – Svinka.

Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike určuje poradie priorít všetkých 21 regiónov Slovenska v rámci podpory cestovného ruchu, a to podľa potenciálu cestovného ruchu v strednodobom horizonte a miery nezamestnanosti. Šarišský región, v ktorom sa nachádza aj obec Ličartovce sa nachádza v kategórii regiónov s najvyššou prioritou, v ktorej prevláda kúpeľníctvo a pobyt v horskom prostredí.

Ubytovacie zariadenia, stravovacie a reštauračné služby

Ubytovacie zariadenia sa na území obce v súčasnosti nenachádzajú. Tieto služby sčasti poskytuje súkromná firma Remóza s kapacitou cca 12 lôžok. Na území obce sa nachádzajú dve pohostinstvá, ktoré neposkytujú stravovacie služby.

Cezhraničná spolupráca

Obec nemá nadviazanú žiadnu cezhraničnú spoluprácu.

2. ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

VODOVODNÁ A KANALIZAČNÁ SIEŤ

Obec má vybudovaný kombinovaný vodovod. Ako zdroj vody pre obec je vybudovaná studňa južne pod obcou nad štátnej cestou. Voda zo studne je čerpaná potrubím do vodojemu s objemom 250 m³. Bude potrebné rozšíriť kapacitu vodojemu. Rozvodné potrubia sú trasované v zelenom páse alebo okrajom miestnych ciest a štátnych ciest. Vlastný zdroj vode pre vodovod má Domov sociálnych služieb.

Obec má vybudovanú čiastočnú kanalizáciu. Objekty občianskej vybavenosti a veľká časť rodinných domov majú vybudované vlastné žumpy. Časť rodinných domov má domovú kanalizáciu zaústenú do priekop, alebo priamo do tokov, čo je spolu s vyvážaním žúmp hygienickou závadou, pre ktoré je potrebné dobudovať a rozšíriť obecnú kanalizáciu a taktiež rozšíriť kapacitu čističky odpadových vód.

PROTIPOVODŇOVÉ OPATRENIA

Obec sa rozprestiera v údolnej nivе rieky Torysy vo vzdialnosti cca 1 km od koryta medzi riečnymi km 40,5 až 42. Dažďové vody z cesty 1/68 prešov – Košíc sú zachytené dažďovými vpustami a odvedené dažďovou kanalizáciou DN 500 do cestnej priekopy smerom na Lemešany, alebo do upravených tokov. Toky odvádzajú aj dažďové vody, ktoré sú zachytené priekopami, rigolami a dažďovou kanalizáciou. Toky sú na niektorých miestach zanesené. Obec nemá vybudované záchytné priekopy. Čistota toku v obci sa nesleduje.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Lesné porasty na území katastra obce Ličartovce tvoria jeden ucelený komplex na západe obce, ktorý je súčasťou Šarišskej vrchoviny. V obci je evidovaných cca 415 ha lesa v lesnom pôdnom fonde, čo tvorí 50 % z celkovej plochy katastrálneho územia obce, ktorých vlastníkmi sú Urbariát Ličartovce a pani Holéniová. V zastúpení lesných typov prevažujú lesy listnaté s prevahou buka, duba, hraby a s prímesou javora, jaseňa a z ihličnatých drevín borovice a smrekovca. Z pohľadu vekových tried prevládajú vekové triedy 5 a 6, prevládajú porasty dvojetážové, ktoré boli rozpracované už v predchádzajúcim decéniovom obnove pokračuje formou okrajových clonených rubov v pásoch na 1 až 2 výšky porastu. V katastrálnom území Ličartoviec sú vyhlásené lesy ochranné o výmere 41 ha, lesy osobitného určenia nie sú vyhlásené.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom od 1. januára 2016 nadobúda účinnosť nový zákon č. 79/2015 Z.z., ktorý obciam ukladá nové povinnosti v oblasti odpadov. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programu odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

nakladanie s odpadmi v súlade s platným zákonom. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Nakladanie s vyprodukovanými tuhými komunálnymi odpadmi na území obce je zabezpečené v súlade s Plánom odpadového hospodárstva Prešovského kraja. Komunálny odpad z domácností sa zhromažďuje v 110 l zberných nádobách, ktorými sú vybavené domácnosti a prevádzky produkujúce komunálny odpad. Okrem toho sú v obci sezónne osadené veľkokapacitné kontajnery na zhromažďovanie objemného odpadu a odpadu zo zelene obce. Zber a odvod komunálneho odpadu zabezpečuje firma AVE Východ s.r.o. V obci je zavedený separovaný zber niektorých zložiek komunálneho odpadu. Sú to plasty, sklo, papier, elektro odpad. Na území obce sa nachádzajú 2 čierne skládky odpadu. V obci sa nenachádza obecné kompostovisko. Každý rodinný dom má vlastný kompostér, ktorý zabezpečila obec.

CIVILNÁ OBRANA

Linka 112 - slúži na privolenie záchranných zložiek v prípade, keď je ohrozený ľudský život, zdravie, majetok alebo životné prostredie. Volať na číslo 112 možno bezplatne a nepretržite, 24 hodín denne z akéhokoľvek telefónu – pevnej linky, mobilu či telefónnej búdky. Číslo 112 zjednocuje všetky zložky integrovaného záchranného systému:

Hasičský a záchranný zbor,
Polícia,
Záchranná zdravotná služba,
Kontrolné chemické laboratóriá civilnej ochrany,
Banská záchranná služba,
Horská záchranná služba,
Železničná polícia.

Súčasné národné čísla tiesňového volania 150 (hasiči), 155 (zdravotníci) a 158 (polícia) zostávajú naďalej v platnosti.

POŽIARNA OCHRANA

V severnej časti obce sa nachádza požiarna zbrojnice, ktorá bola v roku 2009 kompletne zrekonštruovaná. Na území obce pôsobí dobrovoľný hasičský zbor, ktorý má v súčasnosti 21 členov. Obec bude aj naďalej podporovať rozvoj dobrovoľného hasičského zboru a zabezpečovať jeho dobré technické a materiálne vybavenie. Dobrovoľný hasičský zbor disponuje hasičských vozidlom typu AVIA 15 (r.v. 1985).

3. SOCIÁLNA OBLASŤ

OBYVATEĽSTVO

Nasledujúca časť sa venuje štruktúre obyvateľstva na základe jednotlivých charakteristík, ako sú vek, národnosť, vieroveryznanie, pohlavie atď.

Ku koncu roka 2015 žilo v obci 970 obyvateľov, z čoho bolo 533 mužov (54,95%) a 437 žien (45,05%). V priebehu posledných desiatich rokov počet obyvateľov stúpol o 12.

Tabuľka 4 Stav trvale bývajúceho obyvateľstva v obci

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Trvale bývajúce obyvateľstvo k 1.1. (Osoba)	955	958	948	951	963	978	964	973	960	974
Trvale bývajúce obyvateľstvo k 31.12. (Osoba)	958	948	951	963	978	964	973	960	974	970
Muži	534	531	56	542	554	539	542	531	535	533
Ženy	424	417	415	421	424	425	431	429	439	437

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Obyvateľstvo podľa národnosti

V obci prevažuje obyvateľstvo slovenskej národnosti – na základe údajov zo sčítania obyvateľov domov a bytov tvorí 91,06% populácie. Obyvatelia rómskej národnosti tvoria 0,10% populácie. U 7,84% obyvateľov nebola zistená národnosť.

Tabuľka 5 Obyvatelia podľa národnosti

	SODB 2011	
	Počet	%
Slovenská	896	91,06
Maďarská	1	0,10
Rómska	1	0,10
Rusínska	2	0,20
Ukrajinská	2	0,20
Česká	2	0,20
Poľská	2	0,20
Iná	1	0,10
Nezistená	77	7,84
Spolu	984	100,0

Zdroj: <http://sodb.infostat.sk/sodb/index.htm>,

<http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

Náboženské zloženie obyvateľstva

Prevažná väčšina obyvateľov obce sa ku dňu sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 hlásila k rímskokatolíckej cirkvi (80,89%). Z ostatných cirkví bol výraznejší už len podiel obyvateľov hlásiacich sa ku gréckokatolíckej cirkvi (4,07%). 4,47% obyvateľov bolo bez vyznania a u 9,25% obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie.

Tabuľka 6 Obyvatelia obce podľa vierovyznania

SODB 2011		
	Počet	%
Rímskokatolícka cirkev	796	80,89
Gréckokatolícka cirkev	40	4,07
Pravoslávna cirkev	8	0,81
Evanjelická cirkev augšburského vyznania	4	0,41
Reformovaná kresťanská cirkev	1	0,10
Bez vyznania	44	4,47
Nezistené	91	9,25
Spolu	984	100,00

Zdroj: <http://sodb.infostat.sk/sodb/index.htm>,

<http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

Stav a pohyb obyvateľstva v obci

Za posledných 10 rokov sa v obci narodilo 76 detí, čo predstavuje približne 7 detí ročne. Hrubá miera živorodenosti je nižšia než na Slovensku aj v Prešovskom kraji, pričom vykazuje mierne rastúci trend s občasnými výkyvmi. Od najnižšej hodnoty v roku 2007 (5,3 narodených na 1000 obyvateľov) stúpala až do roku 2010, kedy došlo k jej poklesu. Najvyššiu hodnotu má podiel narodených na 1000 obyvateľov v roku 2009.

Tabuľka 7 Narodení v obci

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Narodení (Osoba)										
Ličartovce	9	5	7	10	12	9	9	8	8	8
Živonarodení (Osoba)										
Ličartovce	9	5	7	10	12	9	9	8	8	8
Hrubá miera živorodenosti (Promile)										
Ličartovce	9,44	5,3	7,37	10,5	12,4	9,18	9,34	8,31	8,36	8,25
Okres Prešov	11,5	11,4	12,2	13,4	12,7	12,6	11,5	11,3	11,7	12,2
Prešovský kraj	12,0	11,8	12,5	13,5	13,1	12,7	11,6	11,5	11,4	11,7
Slovenská republika	10,0	10,1	10,6	11,3	11,1	11,3	10,3	10,1	10,2	10,3

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Hrubá miera úmrtnosti v obci sa dlhodobo pohybuje nad úrovňou hrubej miery úmrtnosti v Slovenskej republike. Najnižšiu hodnotu dosiahla v roku 2009 – 10,5 osôb na 1000 obyvateľov, najvyššiu v roku 2011 (20,4). V tomto roku prekročila hodnotu dosiahnutú v okrese Prešov aj v Prešovskom kraji.

Tabuľka 8 Zomretí v obci

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zomretí (Osoba)										
Ličartovce	12	16	19	10	11	20	14	13	11	14
Hrubá miera úmrtnosti (Promile)										
Ličartovce	12,6	17	20	10,5	11,4	20,4	14,5	13,5	11,5	14,4
Okres Prešov	7,9	8,5	8,4	8,1	8,3	7,7	8,1	8,1	8,0	8,4
Prešovský kraj	8,5	8,6	8,4	8,4	8,5	8,3	8,4	8,3	8,2	8,8
Slovenská republika	9,9	10,0	9,8	9,8	9,8	9,6	9,7	9,6	9,5	9,9

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

V sledovanom období zaznamenáva obec negatívny prírastok obyvateľstva. Hodnoty hrubej miery prirodzeného prírastku výrazne prevyšujú hodnoty na Slovensku. V roku 2008 bola jej hodnota najvyššia -13 promile.

Tabuľka 9 Prirodzený prírastok obyvateľstva

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Prirodzený prírastok obyvateľstva (Osoba)										
Ličartovce	-3	-11	-12		1	-11	-5	-5	-3	-6
Hrubá miera prirodzeného prírastku obyvateľstva (Promile)										
Ličartovce	-3,1	-12	-13		1,03	-11	-5,2	-5,2	-3,1	-6,2
Okres Prešov	3,7	2,9	3,8	5,3	4,4	4,9	3,3	3,2	3,7	3,8
Prešovský kraj	3,5	3,3	4,1	5,1	4,5	4,4	3,2	3,2	3,2	2,9
Slovenská republika	0,1	0,1	0,8	1,5	1,3	1,7	0,6	0,5	0,7	0,3

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Za posledných 10 rokov sa do obce pristáhovalo 227 osôb, vystáhovalo sa 157 osôb. Hrubá miera migračného salda dosiahla v roku 2013 najvyššiu zápornú hodnotu v sledovanom období (- 8,3 promile). Negatívne hodnoty táto miera dosiahla iba v dvoch rokoch – 2011 (-3,1 promile), 2013 (-8,3 promile).

Tabuľka 10 Migrácia obyvateľstva

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Pristáhovaní na trvalý pobyt (Osoba)										
Ličartovce	18	24	26	22	36	13	23	9	34	22
Vystáhovaní z trvalého pobytu (Osoba)										
Ličartovce	12	23	11	10	22	16	9	17	17	20
Migračné saldo (Osoba)										
Ličartovce	6	1	15	12	14	-3	14	-8	17	2
Hrubá miera migračného salda (Promile)										
Ličartovce	6,29	1,06	15,8	12,6	14,5	-3,1	14,5	-8,3	17,6	2,06

Okres Prešov	0,8	0,4	-0,2	-1,2	-0,2	-0,4	0,8	0,7	-0,3	0,6
Prešovský kraj	-1,1	-1,4	-1,6	-1,3	-1,5	-1,7	-1,3	-1,4	-1,9	-2,0
Slovenská republika	0,7	1,3	1,3	0,8	0,6	0,6	0,6	0,4	0,3	0,6

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva dosiahla v roku 2011 - 14 promile a v roku 2013 - 13 promile.

Tabuľka 11 Celkový prírastok obyvateľstva

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)										
Ličartovce	3	-10	3	12	15	-14	9	-13	14	-4
Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva (Promile)										
Ličartovce	3,15	-11	3,16	12,6	15,5	-14	9,34	-13	14,6	-4,1
Okres Prešov	4,4	3,4	3,7	4,1	4,2	4,5	4,1	3,9	3,4	4,4
Prešovský kraj	2,4	1,8	2,5	3,8	3,0	2,7	1,9	1,9	1,3	0,9
Slovenská republika	0,8	1,4	2,1	2,3	1,9	2,2	1,2	0,9	1,0	0,9

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Ku koncu roka 2011 sa hrubá miera sobášnosti pohybovala na úrovni 8,16 promile, čo predstavuje 8 sobášov. Rozvodovosť v obci je v sledovanom období takmer vo všetkých rokoch vyššia než v Slovenskej republike.

Tabuľka 12 Sobášnosť

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sobáše (Počet v jednotkách)										
Ličartovce	3	5	6	4	2	8	8	4	5	3
Hrubá miera sobášnosti (Promile)										
Ličartovce	3,15	5,3	6,32	4,21	2,06	8,16	8,3	4,15	5,23	3,09
Okres Prešov	5,2	5,5	5,7	5,5	5,5	5,6	5,4	5,5	5,6	5,7
Prešovský kraj	5,4	5,6	5,9	5,6	5,6	5,6	5,6	5,5	5,6	5,9
Slovenská republika	4,8	5,1	5,2	4,9	4,7	4,8	4,8	4,7	4,9	5,3

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Tabuľka 13 Rozvodovosť

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rozvody (Počet v jednotkách)										
Ličartovce	1	1		3	4	2	3	3	2	1
Index rozvodovosti (Percento)										
Ličartovce	33,33	20		75	200	25	37,5	75	40	33,3
Hrubá miera rozvodovosti (Promile)										
Ličartovce	1,05	1,06		3,15	4,13	2,06	3,1	3,1	2,07	1,03
Okres Prešov	1,7	1,8	1,7	1,8	1,8	1,7	1,9	1,5	1,4	1,4
Prešovský kraj	1,5	1,5	1,7	1,8	1,7	1,6	1,6	1,5	1,5	1,3
Slovenská republika	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2	2,1	2,0	2,0	1,9	1,8

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Hustota obyvateľstva

Obec Ličartovce je charakteristická relatívne vysokou hustotou obyvateľstva, pričom počet obyvateľov na km².

Tabuľka 14 Hustota obyvateľstva (osoba na km2)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ličartovce	115	114	114	115	117	117	117	117	117	117
Slovenská republika	110	110,1	110,4	110,6	110,8	110,2	110,3	110,4	110,5	110,6

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľov obce tvoria najpočetnejšiu skupinu obyvateľia s učňovským vzdelaním bez maturity.

Tabuľka 15 Obyvateľstvo podľa vzdelania

	SODB 2011	
	Počet	%
Základné	166	16,87
Učňovské (bez maturity)	196	19,92
Stredné odborné (bez maturity)	141	14,33
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	33	3,35
Úplné stredné odborné (s maturitou)	174	17,68
Úplné stredné všeobecné	25	2,54
Vyššie odborné vzdelanie	18	1,83
Vysokoškolské bakalárské	16	1,63
Vysokoškolské mag., inž., dokt.	43	4,37

Vysokoškolské doktorandské	3	0,30
Nezistené	23	2,34
Bez školského vzdelania	146	14,84
Spolu	984	100,00

Zdroj: <http://sodb.infostat.sk/sodb/index.htm>,

<http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

ŠKOLSTVO A VZDELANIE

V súlade so zákonom č.416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobnosti z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1.7.2002 prešla materská škola a základná škola, ktorá sa nachádza v obci do zriaďovateľskej pôsobnosti obce. Základná škola je školským obvodom pre vzdelávanie žiakom z obce Ličartovce.

Materská škola

Pre školský rok 2016/2017 je spolu zapísaných 36 detí. Kapacitne momentálne škola postačuje vyhovieť prijatým žiadostiam o zápis. V blízkej budúcnosti bude potrebné rozšíriť školu minimálne o 1 triedu pre deti, ktoré majú menej ako 3 roky a o telocvičnu. Materská škola pozostáva z 2 tried. Budova MŠ si vyžaduje rekonštrukciu vnútorných priestorov a to kuchyne a kúrenia. Materská škola má samostatný školský dvor. Deti z materskej školy pravidelne vystupujú na kultúrnych a spoločenských akciách organizovaných v obci. V materskej škole v rámci krúžkovej činnosti pôsobia krúžky – anglický jazyk.

Základná škola

V obci je Základná škola pre 1. až 4. ročník s vyučovacím jazykom slovenským. V súčasnej dobe ju navštevuje 23 žiakov. Povinná školská dochádzka školopovinných detí z obce navštevujúcich 5. až 9. ročník je zabezpečená prostredníctvom základnej školy v obci Lemešany, ktorej spádová oblasť zahrňuje i samotnú obec Ličartovce, ale aj iných škôl v krajských mestách Košice a Prešov. K škole patrí aj dostatočne veľký školský areál, v ktorom sa nachádzajú športoviská – futbalové a volejbalové ihrisko. Tunajšia Základná škola bola daná do prevádzky v roku 1968 s kapacitou 4 tried s príslušnými špeciálnymi učebňami. V súčasnosti má škola spolu 4 zamestnancov, 1 hospodárskeho pracovníka.

Tabuľka 17 Prehľad počtu žiakov základnej školy

Školský rok	Počet tried	Počet žiakov
2012/2013	1	24
2013/2014	2	39
2014/2015	2	14
2015/2016	2	16
2016/2017	3	24

Zdroj: Základná škola v Ličartovciach

Okrem vyučovacích tried, má škola k dispozícii kooperatívnu učebňu.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

22

Ličartovce na roky 2016 - 2023

Mimoškolská činnosť:

Žiaci školy dosahujú úspechy na športových, recitátorských súťažiach a predmetových olympiadach. Okrem toho pravidelne vystupujú na kultúrnych a spoločenských akciách organizovaných v obci.

Na škole prebieha kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania a zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú. Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

Možnosť pokračovania v ďalšom štúdiu majú absolventi základnej školy v meste Prešov, ktoré je vzdialené cca 12 km a v meste Košice, ktoré je od obce vzdialené cca 19 km. V týchto mestách sídlia stredné odborné školy, gymnázia a učňovské školy rôzneho zamerania.

Najbližšie možnosti štúdia na vysokých školách a univerzitách sú v mestách Prešov a Košice, ktoré sú vzdialené od obce cca 19 km.

SOCIÁLNA SFÉRA A ZDRAVOTNÍCTVO

Medzi cieľové skupiny, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením patria prevažne seniori, ale aj ostatní občania obce, ktorí sa nachádzajú v zlej sociálne resp. nevyhovujúcej situácii.

V obci sa nachádza Domov sociálnych služieb, ktoré zriaďovateľom je Prešovský samosprávny kraj. Kapacita zariadenia je 90 klientov.

V obci je taktiež zriadený denný stacionár pre dôchodcov, ktorý je v prevádzke neziskovej organizácie.

Tabuľka 20 Sociálne služby poskytované v obci

Názov poskytovanej služby v obci Ličartovce	Existencia služby v obci	
	Áno	Nie
Sociálna služba na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahární, v nízko prahovom dennom centre		X
Sociálna služba v nízko prahovom dennom centre pre deti a rodinu		X
Sociálna služba v zariadení pre seniorov	X	
Sociálna služba v zariadení opatrovateľskej služby		X
Sociálna služba v dennom stacionári	X	
Opatrovateľská služba	X	
Prepravná služba		X
Odlahčovacia služba		X

Zdroj: Obec Ličartovce

VÝVOJ NEZAMESTNANOSTI

Nezamestnanosť v Prešovskom kraji je dlhodobo vyšia oproti celkovej evidovanej nezamestnanosti v SR. Za posledných 10 rokov bola najnižšia v roku 2007 (12,1 %). V nasledujúcich rokoch sa zvyšovala, čo bolo s najväčšou pravdepodobnosťou dôsledkom hospodárskej krízy. Za posledné dva roky dochádza k postupnému poklesu nezamestnanosti. Ku koncu roka 2014 bola aktuálna miera evidovanej nezamestnanosti v Prešovskom kraji 17,5 % a v okrese Prešov 14,8 %. Miera evidovanej nezamestnanosti mužov je vyšia oproti ženám, čo môže byť spôsobené pozitívnymi trendmi v oblasti pôrodnosti (ženy sú častejšie na rodičovskej dovolenke a nie sú evidované na Úrade práce).

Tabuľka 21 Miera evidovanej nezamestnanosti k 31.12. daného roka (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Slovenská republika	12,5	13,6	14,4	13,5	12,3	10,63
Prešovský kraj	17,8	19,0	20,7	19,4	17,5	15,50
Okres Prešov	16,6	17,2	18,8	16,9	14,8	12,54
- muži	16,6	17,6	19,5	17,0	15,1	12,31
- ženy	16,6	16,6	17,9	16,7	14,5	12,84

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Tabuľka 22 Počet evidovaných nezamestnaných k 31.12. daného roku

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ličartovce	70	84	81	72	58	61

V samotnej obci Ličartovce sa nenachádza zdravotné stredisko s ordináciou praktického všeobecného lekára, čo má za následok zhoršenú praktickú dostupnosť základných zdravotníckych služieb. Tieto sú zabezpečované prostredníctvom ordinácií praktických všeobecných lekárov v obci Drienovská Nová Ves a Lemešany, do ktorých vymedzeného zdravotného obvodu spadá. V záujme obce je vybudovať zdravotné stredisko, kde by bola občanom obce poskytnutá aspoň nevyhnutná zdravotná starostlivosť.

KULTÚRA

Kultúrne pamiatky

V katastri obce Ličartovce a v jeho okolí sa nachádza niekoľko kultúrnych pamiatok:

Kaštieľ s areálom

Uvedená národná kultúrna pamiatka je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok pod číslom 316/1-3. Národná kultúrna pamiatka kaštieľ s areálom má evidované tri pamiatkové objekty kaštieľ, park a plastiku. Terajší kaštieľ je historizujúcou stavbou, ktorá vznikla prestavbou a rozšírením pôvodného objektu z roku 1736. Jeho nové časti, nárožné veže a atiky sú tvarovo odvodené od prvkov renesančných kaštieľov. Bezprostredné okolie kaštieľa bolo sadovnícky upravené a dnešný park bol založený začiatkom 19. storočia v prírodnno-krajinnom štýle. Parku dominuje pagaštanová aleja, ktorá obojstranne lemuje

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

24

pôvodnú prístupovú komunikáciu kaštieľa. V porastoch, kde kostru tvoria domáce dreviny sú vtrúsené aj dendrologické zaujímavosti a zvláštnosti. V exteriéri parku je na podstavci umiestnená neoklasicistická – secesná socha Vesny zo začiatku 20. storočia.

Kostol sv. Martína

Severne vedľa areálu kaštieľa je rímskokatolícky kostol sv. Martína z r. 1833, ktorý je v dobrom technickom stave. Urbanisticky je dotvárané územie súčasného úradu a obytná časť smerujúca ku kostolu, ktorá predstavuje z hľadiska urbanistického typickú urbanistickú zástavbu. Je však novou výstavbou značne zdevastovaná.

Pozornosť si zaslúžia aj voľne stojace kríže a kaplnky na území obce, ktoré sú vždy pamätníkmi miestnych udalostí v histórii obce a aj keď nie sú zapísané v zozname pamiatkového fondu kultúrnych pamiatok sú súčasťou kultúrneho dedičstva obce a ako takým je im potrebné venovať primeranú ochranu a zveľaďovanie.

Archeologické náleziská

Na riešenom území sa nachádzajú tri archeologické lokality evidované Archeologickým ústavom Slovenskej akadémie vied v Nitre. Lokality sa nachádzajú na územiach mimo zastavanú časť obce, na ktorých bol v minulosti vykonaný prieskum a ďalší výskum sa na nich nevykonáva. Lokality je potrebné chrániť a nedovoliť na nich vykonávať žiadnu činnosť a povoliť v ich blízkosti len stavby pre ochranu, prieskum a sprístupnenie.

Kultúrne podujatia, aktivity a spolky

Od roku 1993 z iniciatívy členov Matice Slovenskej každoročne v máju občania Ličartoviec si pripomínajú a oslavujú Deň matiek. Slávnosť pripravuje obecný úrad spolu s miestnym výborom Matice Slovenskej. Začína sa na cintoríne májovou pobožnosťou a položením kyticiek na hroby matiek. Slávnosť pokračuje kultúrnym programom a milými príspevkami detí z MŠ a ZŠ. V obci bol taktiež oživený zvyk od Zeleného štvrtka „keď zvony odletia do Rím“, chodenia klapkáčov po dedine – po prvýkrát chlapcov s klapkáčkami sprevádzal J. Gočmanovský trasou, po ktorej chodil ako chlapec.

V obci sa nachádzajú tieto spoločenské organizácie:

- Únia žien – cca 35 členov
- Miestny odbor Matice Slovenskej – cca 60 členov
- Zväz zdravotne postihnutých – cca 30 členov
- FZ Rozmarín – cca 25 členov
- FC Ličartovce

ŠPORT

Futbal

V obecnej kronike je zaznamenané, že v novembri 1950 založila miestna mládež športový klub SOKOL, ktorý mal na začiatku 40 členov. Mladí ľudia združení v klube našli pochopenie pre svoju činnosť u zástupcov vtedajšieho MNV, ktorý im z rozpočtu obce zakúpili športové potreby. Keďže futbal rozšíril rady svojich priaznivcov medzi miestnymi občanmi a hlavne medzi mládežou, v roku 1959 bolo zriadené nové ihrisko na ploche 1,5 ha v južnej časti obce. Futbalisti momentálne hrajú 8 ligu, sú na prvom mieste a je taktiež zriadená aj prípravka mladších žiakov. Areál futbalového ihriska je potrebné zrekonštruovať spolu aj so šatňami pre futbalistov.

BÝVANIE

Obec tvorí monofunkčnú zónu, v ktorej prevláda funkcia obytná s výraznými funkciemi výroby. Väčšina bytov v súčasnosti v obci je umiestnená v samostatne stojacich rodinných domoch, Intravilán obce a jeho blízke okolie poskytuje dostatočné priestorové možnosti pre rozvoj funkcie bývania. V súčasnosti je dopyt po novovytvorených pozemkoch pre výstavbu rodinných domov nielen spomedzi obyvateľov obce, ale aj blízkeho okolia. Obec má záujem o prípravu ďalších obytných území. Bytová výstavba je riešená ako kontinuálny systém dotvárania existujúcich obytných zón v dotváraní existujúcich štruktúr a spôsobu zástavby, formou bývania v rodinných domoch.

SAMOSPRÁVA

Spôsob zriadenia obce

Obec Ličartovce bola zriadená zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a to dňom volieb do orgánov samosprávy obcí t.j. 23. – 24. 11. 1990.

Právomoci a kompetencie obce

Kompetencie obce (t.j. právomoc a pôsobnosť obce sú dané):

- Ústavou Slovenskej republiky (najmä čl. 64 – 71),
- Zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- Platnou právnou úpravou SR,
- Všeobecne záväznými nariadeniami obce na úseku samosprávnych činností (čl. 71 ods. 2 Ústavy SR).

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy

Tabuľka 29 Príslušnosť obyvateľov k úradom ŠS

Sídlo matričného úradu	<i>Lemešany</i>
Sídlo pracoviska daňového úradu	<i>Prešov</i>
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	<i>Prešov</i>
Sídlo Okresného súdu	<i>Prešov</i>

Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Prešov
Sídlo pracoviska okresného úradu	Prešov
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Prešov
Sídlo Okresného úradu, odbor starostlivosti o životné prostredie	Prešov

Zdroj: ŠÚ SR

Organizačná štruktúra obce

Súčasné zriadenie verejnej správy a administratívny reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Ličartovce. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 7 poslancov, ktorí sú volení obyvateľmi obce na obdobie 4 rokov. Pri obecnom zastupiteľstve sú zriadené tieto komisie:

- Komisia pre školstvo, kultúru, šport a mládež,
- Komisia finančná,
- Komisia stavebná,
- Komisia na ochranu verejného poriadku.

Najvyšším výkonným orgánom obce je starosta, ktorého volia obyvatelia obce na 4 roky.

Rekapitulácia rozpočtu obce za roky 2010 – 2015

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Tabuľka 30 Hospodárenie obce celkom

Prehľad rozpočtov obce (v €)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bežné príjmy	251 618	265 472	287 522	289 982	314 444	321 766
Bežné výdavky	264 737	251 259	280 545	292 240	291 630	275 005
Kapitálové príjmy	292 823	40 995	0	0	0	33 063
Kapitálové výdavky	348 586	6 000	0	767	4 264	40 303
Príjmy finančných operácií	343 400	90 178	16 566	17 668	11 879	0
Výdavky finančných operácií	230 533	114 285	16 258	8 095	9 423	0
Príjmy celkom	887 841	396 645	304 088	307 650	326 323	354 829
Výdavky celkom	579 383	371 544	296 803	301 104	305 318	315 309

Zdroj: OcÚ Ličartovce, 2016

ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Obec Ličartovce je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Prešovský kraj má v rámci Slovenskej republiky najvyššiu pôrodnosť a najvyšší prirodzený prírastok obyvateľstva. Vplyvom migrácie je však celkový prírastok obyvateľstva len druhý najvyšší v SR. V poslednom období dochádza k úbytku populácie v predprodukčnom veku a nárastu populácie v produktívnom a poproduktívnom veku.

STEEP FAKTORY

V analýze vonkajšieho prostredia bola použitá STEEP analýza, ktorá posudzuje vonkajšie faktory v sociálnej, technicko – ekonomickej a politickej oblasti. Ide o problémy a zámery na celoštátnej či nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj. Zmeny v spoločnosti prebiehajú neustále, jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene.

Sociálne faktory

Prešovský kraj patrí medzi najchudobnejšie regióny Slovenska. Napriek rastu jeho hrubého regionálneho produktu stále výrazne zaostáva za priemerom EÚ. Podiel Prešovského kraja na celkovom hrubom domácom produkte sa v posledných rokoch pohybuje medzi 8,5 – 9 %, čo je najnižší podiel zo všetkých krajov. Región je charakteristický vysokou nezamestnanosťou a nízkym podielom kvalifikovanej pracovnej sily. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva je oproti ostatným krajom Slovenska charakteristická vyšším podielom osôb s ukončeným a neukončeným základným vzdelaním. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Prešov dosahovala ku koncu roka 2014 hodnotu 14,8 %, čo je o 2,5 percentuálneho bodu viac ako miera evidovanej nezamestnanosti za Slovensko ako celok. Spomedzi evidovaných UoZ je v kraji vysoký podiel uchádzačov s ukončeným stredným odborným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním. Významnú časť evidovaných UoZ tvoria osoby s ukončeným základným vzdelaním a bez ukončeného základného vzdelania.

Demografické starnutie populácie v regióne vytvára tlak na zvyšovanie kvality a kapacity sociálnych služieb, najmä pre obyvateľov v poproduktívnom veku.

Technické a ekonomicke faktory

Priemysel v kraji je rôznorodý, nie je výrazne zameraný na niektoré konkrétné výrobné odvetvia. Dôležitými priemyselnými odvetviami sú kovospracujúci, drevospracujúci, potravinársky, elektrotechnický, strojársky, chemický, textilný a odevný priemysel. Priemysel je koncentrovaný predovšetkým v okresných mestách. Významnými podnikmi pôsobiacimi v okolí obce sú JAF HOLZ Slovakia, s.r.o., Globoplastt, a.s., Remoza, s.r.o., Smania Slovakia s.r.o., Virkon s.r.o. a ďalšie. V rámci regiónu sa rozvíja aj oblasť stavebníctva.

Na území kraja pôsobí viac ako 16 tisíc firiem zameraných na tvorbu zisku a 55,5 tisíc súkromne podnikajúcich fyzických osôb (živnostníkov, vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského zákona). Svoju činnosť orientujú hlavne do odvetví stavebníctva, obchodu a priemyselnej výroby. Podľa počtu zamestnancov 95 % firiem je zaradených medzi malé podniky (do 49 zamestnancov), 1,6 % medzi stredné (od 50 - 249 zamestnancov) a 0,3 % medzi veľké podniky (nad 250 zamestnancov). Napriek tomu, že v kraji prevažujú malé a stredné podniky, ich počet je stále veľmi nízky a rovnako je nízka aj ich konkurencieschopnosť.

Z hľadiska odvetvovej štruktúry výroby má poľnohospodárstvo v Prešovskom kraji menej významné postavenie. Význam poľnohospodárstva spočíva predovšetkým v iných efektoch jeho pôsobenia na regionálny rozvoj. V rámci nich dôležitú úlohu má najmä krajinotvorný a ekologický efekt a rozvoj vidieka.

Politické faktory

Z medzinárodného hľadiska možno považovať za najvýznamnejšie politické faktory poslednej dekády najmä vstup SR do NATO (2004), EÚ (2004) a Schengenského priestoru (2007), zavedenie eura (2009), globalizáciu ekonomiky. Na zmiernenie dopadov ekonomickej krízy sú prijímané politické rozhodnutia v oblasti znižovania verejných výdavkov a zvyšovania príjmov do štátneho rozpočtu, čo negatívne ovplyvňuje podnikanie i aktivity samospráv. Rozpočty samospráv sú v podobe nižších príjmov v rámci podielových daní. Kvalitný výkon prenesených kompetencií zo štátu na samosprávy, najmä v oblasti školstva a sociálnych služieb je obmedzený znižovaním normatívov, a tým aj finančnými možnosťami na rozvoj týchto oblastí.

CHARAKTERISTIKA ŠPECIFICKÝCH STRÁNOK REGIÓNU

Prešovský kraj je územím s veľkým prírodným potenciálom, množstvom historických pamiatok, ľudovou architektúrou a folklórom. Uvedené skutočnosti vytvárajú predpoklad pre rozvoj cestovného ruchu v regióne. Obec Ličartovce je situovaná v prostredí Šarišskej vrchoviny, ktorá je obľúbenou destináciou pre turistiku. Vzhľadom na potenciál, ktorý má tento región v oblasti cestovného ruchu, má veľké rezervy v oblasti poskytovania hotelových a reštauračných služieb. Ich podiel na tržbách kraja dosahuje len 0,6%. Veľkou výhodou priemyslu v kraji je jeho diverzifikácia.

Obec Ličartovce patrí svojím katastrálnym územím do okresu Prešov a je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Poloha obce, ktorá je 12 km vzdialená od sídla krajského mesta Prešov priamo aj nepriamo ovplyvňuje vývoj obce. Kľúčové charakteristiky pre ďalší ekonomický rozvoj regiónu sú:

A, zaostávajúce miestne hospodárstvo

Prešovský samosprávny kraj patrí medzi kraje ktoré zaostávajú za rozvojom ostatných slovenských regiónov ako aj regiónov EÚ. Jeho úroveň HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily nedosahuje ani 40 % úrovne v súčasných krajinách EÚ. A aj keď náskok sa postupne znižuje, toto znižovanie je mierne a pri súčasných tempách rastu by hospodárstvo Prešovského kraja dosiahlo hladinu Európskej únie až v roku 2259.

Prešovský kraj sa na tvorbe celoštátneho hrubého produktu (HDP) podieľa objemom 9% čo je najmenší podiel zo všetkých krajov Slovenska.

Najvýznamnejším odvetvím hospodárstva Prešovského kraja je obchodná činnosť, ktorej sa v regióne venuje najviac podnikateľských subjektov. K významným hospodárskym odvetviám patrí aj spracovateľský priemysel, predovšetkým potravinársky, založený na poľnohospodárskej produkcií, odevný, textilný, drevo spracujúci priemysel. V priemysle Prešovského kraja je zamestnaných približne 34% ekonomický aktívneho obyvateľstva.

Prešovský kraj je známy ako región plný turistických atrakcií. Je to región kúpeľov s vyše 400 minerálnymi a termálnymi prameňmi. Viac ako štvrtina všetkých kultúrnych pamiatok Slovenska sa nachádza práve na území Prešovského samosprávneho kraja. Okrem národných kultúrnych pamiatok v samotnom Prešove (detailne rozpísané v Podpornom dokumente) možno spomenúť mesto Bardejov s historickým centrom zapísaným v zozname svetového dedičstva UNESCO, Spišskú Kapitulu (UNESCO), stredoveké mesto Levoča s najvyšším dreveným oltárom na svete, jedinečný mestský hrad

v Kežmarku, hrad Stará Ľubovňa zo 14-teho storočia, 26 drevených kostolíkov datovaných od 15-teho storočia, unikátne Opálové bane v Dubníku, odkiaľ pochádza najväčší opál na svete, prešovské soľné bane Solivary s technológiou zo 16. storočia, či Múzeum moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach.

Príčiny zaostávania je možne rozdeliť do niekoľkých skupín:

- 1, Nízka produktivita práce v sektورoch priemyslu a služieb,
- 2, Nízka miera využitia pracovných síl vzhľadom na vysokú nezamestnanosť,
- 3, Efektívnejšiemu rozvoju hospodárstva regiónu bráni aj nedostatočne vybudovaná infraštruktúra dopravných rýchlostných komunikácií.

B, Nevyužitý rozvojový potenciál

Územie Prešovského samosprávneho kraja poskytuje veľký potenciál rozvoja a je schopný zvyšovať konkurencieschopnosť jeho hospodárstva. Medzi najsilnejšie stránky regiónu patria:

- 1, Bohaté prírodné a kultúrno-historické danosti krajiny
- 2, Strategická poloha na hraniciach troch krajín a v hraničnom pásme EÚ
- 3, Mladá pracovná sila
- 4, Priaznivé klimatické prostredie a pôdne pomery
- 5, Výdatné zásoby minerálnych a liečivých prameňov a geotermálnych prameňov

C, Únik mozgov

Stálym a pretrvávajúcim javom v regióne je dlhodobé vystahovávanie sa miestnych obyvateľov, ktoré súvisí s nízkou atraktivitou existujúcich pracovných miest a nízkou priemernou mzdu za prácu. Preto dochádza k problémom udržania kvalifikovanej pracovnej sily.

D, Sociálne napätie

Sociálne napätie v marginalizovaných skupinách obyvateľstva ide ruka v ruke so zaostávajúcim hospodárstvom. Problémom je aj regionálne rozmiestnenie a dostupnosť zariadení sociálnych služieb najmä ide o penzióny a domovy dôchodcov.

E, Znečistenie životného prostredia

Životné prostredie Prešovského kraja, predovšetkým jeho juhovýchodná časť, patrí k najviac znečisteným oblastiam na Slovensku. Oveľa dôležitejšie je, že toto znečistenie rastie a môže ohrozíť ekologickú stabilitu.

Aktuálnym problémom Prešovského kraja je neustále ohrozenie ničivými záplavami.

V rámci rozlohy SR má Prešovský kraj rozlohu (18,3%). Napriek tomu, že podiel Bratislavského, Trnavského, Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja predstavuje súhrne iba 34,8% podiel na území SR, v týchto krajoch žije viac ako 46% obyvateľstva. Najhustešie obývaným krajom SR je Bratislavský s hustotou obyvateľstva 301 obyvateľov na km² a najnižšia hustota obyvateľstva je v Banskobystrickom kraji (70 obyvateľov na km²) a Prešovskom kraji (70 obyvateľov na km²).

Z celkového počtu sídiel až 92,9 % tvoria súdla do 1 999 obyvateľov, z ktorých najmä v horských a podhorských oblastiach prevládajú malé vidiecke súdla. Štruktúra osídlenia sa vyznačuje

veľkou početnosťou malých obcí, najmä v severnej a severovýchodnej polohe. Značnú časť obcí (63), čo predstavuje 9,47 % nedosahuje veľkostnú kategóriu 100 obyvateľov. 23 sídiel má štatút mesta.

Kraj sa rozprestiera v smere západ – východ. Dĺžkou 250 km približne trikrát prekonáva svoju šírku. Prešovský kraj má spoločné hranice s dvoma samostatnými štátmi, Poľskom (360 km), Ukrajinou (38 km) a s troma slovenskými krajmi: Košickým, Banskobystrickým a Žilinským samosprávnym krajom.

Povrch Prešovského kraja je výrazne členitý, s pomerne vysokými horami, z ktorých najvyššie sú Vysoké Tatry. Nachádza sa tu najvyššie položené miesto na Slovensku – 2 655 m vysoký Gerlachovský štít. Z celkovej výmery kraja 899 761 ha zaberá lesná pôda 49,1%.

V bohatej a pestrej prírode Prešovského kraja sa nachádza množstvo chránených území. Najcennejšie sú národné parky – Tatranský národný park, Pieninský národný park a Národný park Poloniny, v juhozápadnom cípe zasahuje do územia kraj časť Národného parku Nízke Tatry.

Vo vekovej štruktúre je pre viaceré okresy Prešovského kraja, v porovnaní s ostatnými krajmi a okresmi SR typický nadpriemerný podiel obyvateľstva v predprodukčnom populácie a v produktívnom veku. Tento jav je charakteristický najmä v okresoch s vysokým podielom rómskeho obyvateľstva.

V pohlavnej štruktúre obyvateľstva Prešovského kraja mierne prevládajú ženy (50,8%).

Územie Prešovského kraja je národnostne nehomogénne. Viac ako 9/10 predstavuje obyvateľstvo slovenskej národnosti. Najpočetnejšími menšinami sú rusínska a ukrajinská.

Z hľadiska medzinárodnej dopravy má Prešovský kraj významnú polohu na sever – juh, ale aj východ – západ. Prechádza ním dôležitý hlavný severný cestný koridor Bratislava – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, v smere sever – juh východný medzinárodný koridor Poľsko – Stará Ľubovňa- Prešov a Poľsko – Svidník- Prešov, ktorý pokračuje po spoločnej trase do Košíc a Maďarska.

Čo sa týka leteckej dopravy na území regiónu je medzinárodné letisko Poprad, ktoré slúži hlavne pre región Tatier a ďalšie časti kraja majú letecké spojenie z medzinárodného letiska Košice.

Železničné trate medzinárodného, resp. celoštátneho významu sú Žilina – Košice – Medzilaborce a Plaveč – Prešov – Košice.

Verejnú autobusovú dopravu zabezpečujú linky Slovenskej autobusovej dopravy a linky súkromných prepravcov.

ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU

SWOT ANALÝZA

Nasledujúce SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomickeho rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Ličartovce nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, môže vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S – W – O – T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov obce k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikročiť k formulácii špecifických cieľov.

SWOT analýzy boli spracované pre tri základné oblasti. Silné a slabé stránky obce Ličartovce boli hodnotené z pohľadu tzv. „vnútorného prostredia“, ktoré dokážu obec určitým spôsobom ovplyvniť. Príležitosti a ohrozenia boli hodnotené prevažne z pohľadu tzv. „vonkajšieho prostredia“, ktoré obec nedokáže vzhľadom na svoju právomoc sama ovplyvniť.

SWOT ANALÝZA OBLASŤ 1 HOSPODÁRSKA: Technická a dopravná infraštruktúra, podnikateľské subjekty, cestovný ruch

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- Obcou prechádza cesta I. triedy (I/68), zabezpečuje pomerne rýchlu dostupnosť z Poľska a do Maďarska- Cestná sieť spolu so železničnou vytvárajú kvalitné podmienky rozvoja obce- Celková dĺžka miestnych komunikácií 8 km- Dostatočné kapacity verejných prepravcov SAD- Predpoklady rozvoja cykloturistiky- Dobré pokrytie signálom mobilných operátorov – Orange, T-com, O2- Vybudovaná siet miestneho rozhlasu pre informovanie obyvateľov obce- Obec zásobovaná zemným plynom vysokotlakovým plynovodom- Vysoký podiel podnikateľských subjektov so sídlom v Ličartovciach- Výhodná geografická poloha a blízkosť miest	<ul style="list-style-type: none">- Nevyhovujúci stavebno-technický stav vybraných úsekov miestnych komunikácií- Negatívny dopad železnice na obec (hluk, poloha, zastávky)- Absencia kamerového systému na predchádzanie kriminality v obci- Absencia verejného osvetlenia v nových lokalitách obce- Nedostatočné verejné osvetlenie a oplotenie na obecnom cintoríne- Absencia informačných služieb a propagačných materiálov- Nepripravenosť obyvateľov na poskytovanie služieb cestovného ruchu- Absencia turistických informačných tabúľ- Nevyužívanie prírodného potenciálu pre cestovný ruch

<p>Prešov a Košice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blízkosť atrakcií, pamiatok, rekreačných oblastí - V blízkosti obce je rekreačná oblasť Ličartovce-Svinka - Tradícia spoločensko-kultúrnych podujatí - Bohatá história - Spolupráca s okolitými obcami - Funkčný dobrovoľný hasičský zbor 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatočná podpora podnikateľských subjektov zo strany obce - Nízke využívanie štátnych podporovaných programov a fondov EÚ miestnymi podnikateľmi - Nedostatok primeraných miestnych pracovných príležitostí - Nevyhovujúca komunikácia do rekreačnej oblasti Ličartovce-Svinka
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - Možnosť vybudovania nových lokalít pre výstavbu rodinných domov podľa územného plánu („Hôrka“, „pri areály Jednoty“) - Využívanie ľudských zdrojov obce pri budovaní infraštruktúry - Čerpanie a využívanie fondov EÚ - Podpora malých a stredných podnikateľov v cestovnom ruchu zo strany štátu - Zvýšený záujem Slovákov o domácu a lacnejšiu turistiku, poznávanie miestnej kultúry a tradícií - Zmena daňového a odvodového systému SR - Príprava pozemkov na IBV - Vytváranie priaznivejších podmienok pre podnikanie v SR 	<ul style="list-style-type: none"> - Finančná náročnosť opráv a údržby miestnych komunikácií - Legislatíva obmedzujúca rozvoj turizmu - Zlé postavenie Slovenska a regiónu na trhu cestovného ruchu - Konkurencia porovnateľných obcí pri čerpaní finančných prostriedkov Európskej únie na podporu regiónov a vidieka - Zniženie záujmu domácej klientely o služby ubytovania a stravovania z dôvodu rastu cien produktov a služieb - Pokračujúci odchod kvalifikovanej pracovnej sily z obce - Nedostatočné finančné prostriedky na plnenie presunutých kompetencií zo štátu na obec - Nízka podpora štátu živnostníkov - Pretrvávajúci nezáujem investorov o Východné Slovensko

SWOT ANALÝZA OBLASŤ 2 ENVIRONMENTÁLNA: Vodovodná a kanalizačná siet, životné prostredie, odpadové hospodárstvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Vidiecky charakter osídlenia - Dobrá dostupnosť územia - Pomerne kvalitné životné prostredie v obci - Vysoké zastúpenie lesných porastov - Zabezpečený zber a vývoz odpadu - Vypracovaný program odpadového hospodárstva - Vybudovaná studňa ako zdroj vody pre obec 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatočné vybudované protipovodňové opatrenia - Nedostatočná motivácia občanov triediť odpad - Odvádzanie splaškových vôd do domáčich žúmp
Príležitosti	Hrozby

<ul style="list-style-type: none"> - Pozitívny prístup obyvateľstva k zachovaniu prírodného dedičstva pre nasledujúce generácie - Propagácia ochrany životného prostredia - Existencia legislatívneho zabezpečenia nakladania s odpadmi v súlade s predpismi Európskej únie - Možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ - Rozvoj environmentálnej výchovy na školách a školských zariadeniach - Politika Európskej únie smerujúca k trvalo udržateľnému rozvoju - Možnosti využívania alternatívnych zdrojov energie 	<ul style="list-style-type: none"> - Povodne a živelné pohromy - Nedostatočná a neúplná regulácia vodných tokov - Extrémne výkyvy počasia - Zahusťovanie výstavby na úkor zelene - Devastácia životného prostredia ekonomickými aktivitami (najmä urbanizmus) a aktivitami občanov
--	---

SWOT ANALÝZA OBLASŤ 3 SOCIÁLNA:

Obyvateľstvo, školstvo, sociálna starostlivosť, zdravotníctvo, kultúra a šport, bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Existencia Materskej školy so samostatným školským dvorom - Vytvorené podmienky pre krúžkovú činnosť v MŠ - Základná škola pre 1.-4. ročník s vyučovacím jazykom slovenským - Samostatná školská jedáleň s kuchyňou umiestnená v školskom areáli - Dobre fungujúca mimoškolská činnosť - Fungujúca knižnica - Kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov - Pôsobenie kvalifikovaných pedagogických zamestnancov na školách - Blízkosť okresných miest Prešov a Košice a s možnosťou ďalšieho štúdia (SOŠ, gymnázia a učňovské školy) - Blízka dostupnosť vysokých škôl (Prešov, Košice) - Bohatý kultúrno-historický potenciál - Usporadúvanie kultúrnych a športových podujatí - Pretrvávajúci nárast počtu obyvateľov v obci - Záujem detí o mimovyučovacie aktivity a záujmovú činnosť - Rozmanitosť športového života v obci s úspešnými výsledkami 	<ul style="list-style-type: none"> - Potreba rekonštrukcie vnútorných priestorov budovy MŠ a ZŠ - Nedostatok finančných zdrojov na prevádzku škôl a školských zariadení, ich rekonštrukciu, vybavenie a odmeňovanie zamestnancov - Nedostatočné finančné ohodnotenie práce pedagógov - Odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia - Vandalizmus v školských areáloch a ich okolí - Nedostatočné financovanie kultúry a kultúrnych pamiatok
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - Ďalšie vzdelávanie zamestnancov - Atraktívita vidieckeho bývania v obci zvyšujúca počet obyvateľov - Využitie fondov EÚ na rekonštrukciu 	<ul style="list-style-type: none"> - Starnutie obyvateľstva - Pokles demografického vývoja - Odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia - Oslabenie vnímania tradičných ľudských hodnôt

<p>pamiatkových, kultúrnych a športových objektov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zlepšenie ekonomickej situácie obyvateľov, viac možností na financovanie voľnočasových aktivít - Podpora kultúry, vzdelávania a športu podnikateľskými subjektami a sponzormi - Spolupráca obce s okolitými samosprávami a organizáciami - Grantové programy a nadácie podporujúce kultúru - Zvýšená aktivita a zapájanie sa občanov do veci verejných - Trend aktívneho a zdravého životného štýlu - Nárast demografického vývoja 	<p>u detí a mládeže, smerovanie k izolovanosti a uprednostňovaniu virtuálneho sveta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pokračovanie trendu pasívneho spôsobu života u obyvateľov, vrátane detí, zhoršujúci sa zdravotný stav populácie
--	---

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

Hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja je podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja: odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Strategickým cieľom PRO je trvalo udržateľný rozvoj obce s využitím miestneho potenciálu – ekonomickejho, ľudského a environmentálneho.

VÍZIA A POSLANIE OBCE

Vízia

„Chceme, aby Ličartovce do roku 2023 boli obcou:

- s vysokou konkurencieschopnosťou
- s moderným školstvom, prispôsobeným súčasným podmienkam trhu práce
- s rozvinutým cestovným ruchom
- s dokončenou modernou infraštruktúrou
- s rozvinutými službami pre občanov
- ktorá podporuje kultúru a šport a pripravuje kultúrne a športové podujatia pre obyvateľov aj návštevníkov obce
- ktorá podporuje trvalo udržateľný rozvoj a ochranu životného prostredia.“

Ličartovce budú obec s dobrým menom v regióne, atraktívna pre návštevníkov a priateľská k svojim obyvateľom, s komplexne vybudovanou infraštruktúrou, poskytujúca dobré podmienky pre bývanie i podnikanie, s kvalitným životným prostredím bez ekologických záťaží a obyvateľmi aktívne napomáhajúcimi jeho ochrane, s bohatým spoločenským životom, pestovanými tradíciami a pravidelnými kultúrnymi a športovými podujatiami a s možnosťami pre vzdelávanie a aktívne formy trávenia voľného času. Obec Ličartovce bude obcou, ktorá bude vyvážene zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec sa stane príjemným sídlom

zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov ako aj okolitých obcí Šariškej vrchoviny. V obci bude rozvinutá predškolská výchova, ako aj povinná školská dochádzka zabezpečená plnoorganizovanou základnou školou.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Ličartovce. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Ličartovce a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí?. Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonností a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia.

HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Snahou obce v oblasti ekonomického rastu je zvýšenie ekonomickej výkonnosti obce, zvýšenie konkurencieschopnosti obce, rozvoj malého a stredného podnikania a zníženie nezamestnanosti v obci. Vybudovanie a dokončenie chýbajúcej infraštruktúry pre objekty individuálnej bytovej výstavby aj pre podnikateľské subjekty na úroveň porovnatelnú s priemerom v SR. Propagácia kultúrnych, historických a prírodných daností obce v oblasti turistického ruchu.

V oblasti **dopravnej infraštruktúry** sa obec plánuje zamerať na úpravu a rekonštrukciu cestných komunikácií, ktoré sú v správe obce. Cieľom uvedenej rekonštrukcie je zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky.

Vhodná poloha obce z hľadiska prístupu k miestnym a regionálnym prírodným a kultúrnym atrakciám vytvára vhodné podmienky pre vybudovanie turistických chodníkov a rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky.

Súčasťou doplnenia **technickej infraštruktúry** je vybudovanie kamerového systému v najdôležitejších lokalitách v obci, dobudovanie verejného osvetlenia v nových lokalitách IBV a taktiež aj na obecnom cintoríne.

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

Víziou obce v environmentálnej oblasti je vybudovanie vysokej kvality ŽP a zníženie znečisťovanie ŽP, ktorá je prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou rastu kultúry života a ekonomických aktivít obyvateľov. Ochrana a skvalitňovanie životného prostredia, využívanie vodných zdrojov, ochrana ovzdušia a nakladanie s odpadmi a celková ochrana a revitalizácia krajiny. Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženosť životného prostredia, dobudovanie environmentálnej infraštruktúry.

V oblasti **vodovodnej a kanalizačnej siete** sa obec plánuje zamerať na jej výstavbu v nových lokalitách pre výstavbu rodinných domov, najmä v lokalitách „Hôrka“ a „pri areály Jednoty“.

V oblasti recyklácie a zhodnocovania **odpadov** je zámerom obce znížiť produkciu odpadov. Dosiahnutie tohto cieľa chce obec podporiť prostredníctvom environmentálnej výchovy žiakov ZŠ a zvyšovania environmentálneho povedomia obyvateľov obce prostredníctvom osvetových aktivít.

Obec sa chce zameráť na zlepšenie kvality povrchových vôd prostredníctvom čistenia a úpravy brehov potokov, vysádzaním vhodných rastlín.

SOCIÁLNA OBLASŤ

V sociálnej oblasti sa obec zameriava na zvýšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom podpory služieb pre obyvateľov. Obec chce vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj kultúry, všestranne podporovať všetky oblasti kultúrneho života a poskytovať platformu pre vzájomnú komunikáciu a koordináciu významných podujatí. Cieľom je aj podpora športových podujatí – podpora rozvoja telesnej kultúry a podpora útvarov talentovej mládeže, a športové kluby v obci. Zlepšenie možnosti voľno-časových športových aktivít detí, mládeže a dospelých podporujúcich zdravý životný štýl. V oblasti vzdelania je snahou dosiahnuť kompatibilitu vzdelania a kvalifikácie s požadovanou úrovňou EÚ a vytvorenie systému riadenia výchovy a vzdelávania v nových podmienkach. V oblasti vzdelávania je cieľom obce **zlepšiť kvalitu vzdelávania** prostredníctvom údržby budov Základnej školy a Materskej školy.

Zlepšenie **podmienok na integráciu vo výchove a vzdelávaní** chce obec dosiahnuť prostredníctvom modernizácie materiálno-technického vybavenia školy, ako aj prostredníctvom vzdelávania a zvyšovania kvalifikácie zamestnancov, ktorí sa venujú deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Technicko-materiálne vybavenie zahŕňa nákup didaktických pomôcok, vybavenie odborných učební a nákup IKT zariadení do jednotlivých učební.

V oblasti **komunikácie s rodičmi a rodinnými príslušníkmi** žiakov a žiačok by sa obec mala zameráť na aktualizáciu webovej stránky školy a jej údržbu.

V oblasti **rozvoja športu** sa chce obec zameráť na rekonštrukciu šatní a futbalového ihriska.

Na zlepšenie kvality poskytovaných **zdravotných služieb** je plánovaná výstavba budovy zdravotného strediska. Obec Ličartovce bude aj v ďalšom období realizovať aktivity na to, aby sa čo najmenej znížila sociálna izolácia obyvateľov, bude potrebné nové typy sociálnych služieb, zintenzívniť spoluprácu nových poskytovateľov a inštitúcií zaoberajúcich sa sociálnou oblasťou.

V oblasti **rozvoja bývania** obec plánuje situovať nové plochy pre bytovú výstavbu z dôvodu nedostatku disponibilných plôch zastavaných území.

Formulácia a návrh stratégie

Strategický cieľ PRO ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z § 3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Ličartovce nasledovný strategický cieľ: „*Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Ličartovce, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke*“. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie hospodárskej činnosti bude obec smerovať do zlepšenia dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, rozvoj cestovného ruchu, vytvorí podmienky pre

podporu malého podnikania a služieb a bude sa snažiť znižovať nezamestnanosť. V environmentálnej oblasti bude zabezpečená realizácia opatrení na ochranu udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie. V oblasti sociálnej budú vytvorené podmienky pre rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu a predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu obyvateľstva v aktívnom prostredí s vybudovanou infraštruktúrou. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom nových rozvojových projektov.

Tabuľka 31 Hierarchia cieľov pre HOSPODÁRSKU OBLASŤ

Globálne ciele	1.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry	1.2 Modernizácia technickej infraštruktúry	1.3 Rozvoj cestovného ruchu	1.4 Dobré podmienky pre prácu a podnikanie
Špecifické ciele	1.1.1 Zlepšenie technického stavu dopravnej infraštruktúry	1.2.1 Vybudovanie chýbajúcich článkov technickej infraštruktúry	1.3.1 Zlepšenie informovanosti a orientácie turistov	1.4.1 Zlepšenie podmienok na rozvoj podnikateľského sektora a zlepšenie ponuky pracovných miest
Opatrenia	1.1.1.1 Rekonštrukcia a vybudovanie chýbajúcich komunikácií a chodníkov pre peších	1.2.1.1 Vybudovanie kamerového systému 1.2.1.3 Vybudovanie elektrickej siete a verejného osvetlenia v nových lokalitách IBV „Hôrka“ a „pri areály Jednoty“	1.2.1.2 Zlepšenie elektrifikácie v obci 1.2.1.4 Dobudovanie verejného osvetlenia a oplotenia na cintoríne	1.3.1.1 Zlepšenie podmienok na informovanosť a orientáciu turistov 1.4.1.1. Podpora rozvoja podnikateľských subjektov zo strany obce

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 32 Hierarchia cieľov pre ENVIRONMENTÁLNU OBLASŤ

Globálne ciele	Vybudovanie vysokej kvality ŽP, ktorá je prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou rastu kultúry života a ekonomických aktivít obyvateľov				
Špecifické ciele	2.1.1 Ochrana a racionálne využívanie vôd	2.1.2 Zabezpečenie dostatku pitnej vody		2.1.3 Minimalizácia vzniku odpadov, ekologické nakladanie s odpadmi	
Opatrenia	2.1.1.1 Zabezpečenie protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia	2.1.2.1 Rozšírenie kapacity vodojemu	2.1.2.2 Dobudovanie a rozšírenie obecnej kanalizácie a rozšírenie obecnej ČOV	2.1.3.1 Znižovanie produkcie odpadov	2.1.3.2 Propagácia metód moderného odpadového hospodárstva

Tabuľka 33 Hierarchia cieľov pre SOCIÁLNU OBLASŤ

Globálne ciele	3.1 Moderné školstvo		3.2 Sociálne služby a zdravotníctvo	3.3 Kultúra a šport		3.4 Rozvoj bývania
Špecifické ciele	3.1.1 Zlepšenie podmienok v školstve		3.2.1 Zriadenie chýbajúcich zariadení a sociálnych služieb pre obyvateľov	3.3.1 Kultúra ako rovnocenná súčasť života	3.3.2 Zlepšenie podmienok na rozvoj športu	3.4.1 Rozvoj bývania
Opatrenia	3.1.1.1 Rekonštrukcia vnútorných priestorov MŠ a jej vonkajšieho areálu	3.1.1.2 Zabezpečenie materiálno-technického vybavenia MŠ	3.1.1.3 Rekonštrukcia vnútorných priestorov ZŠ	3.2.1.1 Vybudovanie zdravotného strediska	3.3.1.1 Podpora starostlivosti o kultúrne dedičstvo v obci 3.3.1.2 Zlepšenie kvality a pestrosti kultúrnych podujatí pre rôzne cieľové skupiny	3.3.2.1 Rekonštrukcia futbalového areálu 3.4.1.1 Podpora súkromnej bytovej výstavby („Hôrka“ a „pri areály jednoty!“)

Zdroj: Vlastné spracovanie

3 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť Programu rozvoja obce obsahuje zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PRO Ličartovce na roky 2016 - 2023. Obsahuje konkrétné zámery vedenia obce a občanov obce v oblasti hospodárskej, environmentálnej a oblasti sociálnej až po úroveň opatrení a jednotlivých aktivít potrebných k naplneniu cieľov v daných oblastiach.

PREHĽAD OPATRENÍ, PROJEKTOV A AKTIVÍT PODĽA OBLASTÍ

Tabuľka 34 Formulár č. P1 Prehľad opatrení, projektov a aktivít v Hospodárskej oblasti

HOSPODÁRSKA OBLASŤ		
<i>HLAVNÝ CIEĽ</i> Rozvoj a modernizácia dopravenej, technickej infraštruktúry, rozvoj cestovného ruchu, vytvorenie podmienok pre prácu a podnikanie		
Špecifické ciele	Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1.1 Zlepšenie technického stavu dopravnej infraštruktúry	1.1.1.1 Rekonštrukcia a vybudovanie chýbajúcich komunikácií a chodníkov pre peších	Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov v dĺžke 1 km
1.2.1 Vybudovanie chýbajúcich článkov technickej infraštruktúry	1.2.1.1 Vybudovanie kamerového systému	Vybudovanie kamerového systému s počtom 3 kamier (Obecný úrad, kultúrny dom, futbalové ihrisko)
	1.2.1.2 Zlepšenie elektrifikácie v obci	Vytvorenie rezerv na zvýšenie výkonu trafostaníc
	1.2.1.3 Vybudovanie elektrickej siete a verejného osvetlenia v nových lokalitách IBV „Hôrka“ a „pri areály Jednoty“	Budovanie novej siete elektrického vedenia a verejného osvetlenia pre nové lokality IBV v obci Ličartovce
	1.2.1.4 Dobudovanie verejného osvetlenia a oplotenia na cintoríne	Rekonštrukcia areálu cintorína - nové verejné osvetlenie, oplotenie
1.3.1 Zlepšenie informovanosti a orientácie turistov	1.3.1.1 Zlepšenie podmienok na informovanosť a orientáciu turistov	Zlepšenie podmienok informovanosti turistov ako je osadenie informačných tabuľ, zlepšenie znalostí a kvality

		ľudského potenciálu vidieckeho obyvateľstva.
1.4.1 Zlepšenie podmienok na rozvoj podnikateľského sektora a zlepšíť ponuku pracovných príležitostí	1.4.1.1 Podpora rozvoja podnikateľských subjektov zo strany obce	Zverejňovať a zviditeľňovať sumár voľných priestorov v obci vhodných a podnikanie prostredníctvom web-stránky obecných novín, zlepšenie využívania štátnych podporných programov a fondov EÚ miestnymi podnikateľmi.

Tabuľka 35 Prehľad opatrení, projektov a aktivít v Environmentálnej oblasti

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ		
<i>Hlavný cieľ</i>		
<i>Špecifické ciele</i>	<i>Opatrenie</i>	<i>Projekt/Aktivita</i>
2.1.1 Ochrana a racionálne využívanie vód	2.1.1.1 Zabezpečenie protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia	Pravidelné prečistovanie a údržba korýt všetkých vodných tokov.
2.1.2 Zabezpečenie dostatku pitnej vody	2.1.2.1 Rozšírenie kapacity vodojemu	Zvýšenie kapacity vodojemu na 300 m ³
	2.1.2.2 Dobudovanie a rozšírenie obecnej kanalizácie a rozšírenie obecnej ČOV	Vybudovanie a rozšírenie kanalizačnej siete s napojením na vlastnú obecnú ČOV.
2.1.3 Minimalizácia vzniku odpadov, ekologické nakladanie s odpadmi	2.1.3.1 Znižovanie produkcie odpadov	Zvýšenie podielu separácie odpadov a jeho zhodnocovania a zavedenie triedeného kontajnerového zberu
	2.1.3.2 Propagácia metód moderného odpadového hospodárstva	Podporiť vzdelávanie a výchovu všetkých skupín obyvateľov k ochrane a tvorbe životného prostredia.

Tabuľka 36 Prehľad opatrení, projektov a aktivít v Sociálnej oblasti

SOCIÁLNA OBLASŤ		
Hlavný cieľ		
Špecifické ciele	Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1.1 Zlepšenie podmienok v školstve	3.1.1.1 Rekonštrukcia vnútorných priestorov MŠ a jej vonkajšieho areálu	Kompletná rekonštrukcia vnútorných priestorov budovy MŠ (kúrenie, podlahy, elektrika, kuchyňa) a vonkajšieho areálu MŠ
	3.1.1.2 Zabezpečenie materiálno-technického vybavenia MŠ	Obstaranie nového nábytku a IKT vybavenia
	3.1.1.3 Rekonštrukcia vnútorných priestorov ZŠ	Kompletná rekonštrukcia vnútorných priestorov budovy ZŠ (kúrenie, podlahy, elektrika, kuchyňa)
3.2.1 Zriadenie chýbajúcich zariadení a sociálnych služieb pre obyvateľov	3.2.1.1 Vybudovanie zdravotného strediska	Spracovanie projektovej dokumentácie a vybudovanie zdravotného strediska
3.3.1 Kultúra ako rovnocenná súčasť života	3.3.1.1 Podpora starostlivosti o kultúrne dedičstvo v obci	Obnova a dlhodobo udržateľný rozvoj kultúrnych pamiatok v obci (kaštieľ s areálom, kostol sv. Martina a archeologické náleziská)
	3.3.1.2 Zlepšenie kvality a pestrosti kultúrnych podujatí pre rôzne cieľové skupiny	Pripravovanie a organizovanie podujatí pre všetky cieľové skupiny
3.3.2 Zlepšenie podmienok na rozvoj športu	3.3.2.1 Rekonštrukcia futbalového areálu	Rekonštrukcia futbalového areálu – šatne, sociálne zariadenia

3.4.1 Rozvoj bývania	3.4.1.1. Podpora súkromnej bytovej výstavby („Hôrka“ a „pri areály Jednoty“)	Rozšírenie zastavanosti o nové lokality pre výstavbu rodinných domov (lokality „Hôrka“ a „pri areály Jednoty“)
-----------------------------	---	--

MERATEĽNÉ UKAZOVATELE

Súčasťou programovej časti okrem zoznamu konkrétnych aktivít a ich finančnej hodnoty je aj súbor merateľných ukazovateľov ktorý je spracovaný podľa oblasti na jednotlivé opatrenia. Pre každý ukazovateľ je daná východisková hodnota (rok 2016) a cieľová hodnota (rok 2023). V prípade výsledku ankety je merateľným ukazovateľom známka 1-5, pričom číslo 1 označuje najlepšiu známku a číslo 5 najhoršiu.

Tabuľka 37 Merateľné ukazovatele HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2016	Cieľová hodnota v roku 2023
1.1.1.1 Rekonštrukcia a vybudovanie chýbajúcich komunikácií pre peších	Dĺžka zrekonštruovaných a novovybudovaných miestnych komunikácií	m	8	9
1.2.1.1 Vybudovanie kamerového systému	Počet nainštalovaných kamier	Počet	0	3
1.2.1.2 Zlepšenie elektrifikácie v obci	Počet trifostaníc so zvýšeným výkonom	Počet	5	5
1.2.1.3 Vybudovanie elektrickej siete a verejného osvetlenia v nových lokalitách IBV „Hôrka“ a „pri areály Jednoty“	Počet nových rodinných domov	Počet	0	50
1.2.1.4 Dobudovanie verejného osvetlenia a oplotenia na cintoríne	Počet zrekonštruovaných cintorínov	Počet	1	1
1.3.1.1 Zlepšenie podmienok na informovanosť a orientáciu turistov	Počet osadených informačných tabúľ	Počet	0	5
1.4.1.1 Podpora rozvoja podnikateľských subjektov zo strany obce	Spokojnosť obyvateľov so službami v obci	Známka 1-5	3	2

Tabuľka 38 Merateľné ukazovatele ENVIROMENTÁLNA OBLASŤ

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2016	Cieľová hodnota v roku 2023
2.1.1.1 Zabezpečenie protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia	Dĺžka vyregulovaného toku	m	1500	1500
2.1.2.1 Rozšírenie kapacity vodojemu	Objem vodojemu	m ³	250	300
2.1.2.2. Dobudovanie a rozšírenie obecnej kanalizácie a rozšírenie obecnej ČOV	Dĺžka dobudovanej a rozšírenej kanalizácie	m	5000	6000

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2016	Cieľová hodnota v roku 2023
2.1.3.1 Znižovanie produkcie odpadov	Množstvo komunálneho odpadu vyprodukovaného ročne	ton	207	190
2.1.3.2 Propagácia metód moderného odpadového hospodárstva	Počet aktivít propagácie	Počet	0	5

Tabuľka 39 Merateľné ukazovatele SOCIÁLNA OBLASŤ

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2016	Cieľová hodnota v roku 2022
3.1.1.1 Rekonštrukcia vnútorných priestorov MŠ a jej vonkajšieho areálu	Počet zrekonštruovaných budov MŠ	Počet	1	1
3.1.1.2 Zabezpečenie materiálno-technického vybavenia MŠ	Počet zmodernizovaných tried	Počet	2	2
3.1.1.3 Rekonštrukcia vnútorných priestorov ZŠ	Počet zrekonštruovaných ZŠ	Počet	1	1
3.2.1.1 Vybudovanie zdravotného strediska	Počet vybudovaných zdravotných stredísk	Počet	0	1
3.3.2.1 Rekonštrukcia futbalového areálu	Počet zrekonštruovaných futbalových areálov	Počet	1	1
3.4.1.1 Podpora súkromnej bytovej výstavby („Hôrka“ a „pri areály Jednoty“)	Počet nových rodinných domov	Počet	0	50

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačnú časť programu rozvoja obce tvorí opis organizačného zabezpečenia riadenia, zodpovednosti a pravidiel spolupráce medzi jednotlivými orgánmi a subjektmi pri realizácii jednotlivých cieľov vyplývajúcich z *Programu rozvoja obce Ličartovce na roky 2016 – 2023*.

INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO

Realizácia Programu rozvoja obce Ličartovce bude pozostávať z vykonávania navrhnutých aktivít. Zoznam kľúčových aktivít bude prerokovaný na zasadnutiach obce a bude každoročne aktualizovaný podľa potrieb obce a možností financovania. Manažment obce plní vo vzťahu k Programu rozvoja obce nasledovné úlohy:

- vyčlenenie finančných prostriedkov, ktoré budú potrebné na aktivity
- realizácia projektov, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú dlhodobo udržateľné

- monitorovanie realizácie projektov a plnenia úloh vyplývajúcich z programu rozvoja obce

Aktivity budú komunikované verejnosti prostredníctvom webovej stránky obce a úradnej tabule.

MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Cieľom monitorovania a hodnotenia je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PRO. Obec bude postupovať podľa Plánu priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2016 - 2023. Výstupom procesu bude správa o monitorovaní a správa o hodnotení, s ktorou budú oboznámení poslanci obecného zastupiteľstva v Ličartovciach, pracovníci obecného úradu a verejnosť.

Plán priebežného hodnotenia PRO na programové obdobie 2015 -2022 zahŕňa výkon kontroly a spôsob hodnotenia PRO. Hodnotenie jednotlivých časti PRO alebo PRO ako celku je definované dôvodom výkonu kontroly a periodicitou výkonu kontroly.

Dôvodom pre výkon hodnotenia na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obecného zastupiteľstva, koordinátora PRO prípadne na základe podnetu zo strany kontrolóra obce, na základe auditu prípadne na základe protokolu NKÚ SR môže byť nesúlad spracovaného PRO s jeho jednotlivými cieľmi a aktivitami na ich splnenie a ich skutočnou realizáciou či po stránke obsahovej alebo finančnej.

Hodnotením získame poznatky, ktoré môžeme zapracovať do už schváleného PRO formou doplnenia PRO a jeho schválením poslancami obecného zastupiteľstva.

Periodicita tohto hodnotenia u strategického hodnotenia je 2 roky po schválení PRO a tematické hodnotenie každý rok po schválení PRO počas celého programového obdobia 2016 – 2023. Ostatné druhy hodnotení PRO budeme realizovať na základe vznikutej spoločenskej potreby.

Tabuľka 40 Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 - 2022

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	na jskôr v roku 2017	Na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obce, koordinátora PRO
		Na základe vznikutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		Na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obce, podnetu občanov, koordinátora PRO
		Na základe vznikutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PRO	v roku 2017	Na základe nesúladu medzi plánovanými aktivitami a cieľmi so skutočnosťou
		Na základe vznikutej spoločenskej potreby
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Nesúlad medzi cieľmi stanovenými v PRO a ich značnom odklone v skutočnosti
		Na základe vznikutej spoločenskej potreby, návrh na revíziu prípadne doplnenie PRO
Ad hoc hodnotenie		Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov, podnetu kontrolóra obce, podnetov

celého PRO alebo jeho časti		z kontroly, na základe auditu, na základe protokolu NKÚ SR
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby

Zdroj: Vlastné spracovanie

AKČNÝ PLÁN

Akčný plán obsahuje zoznam aktivít na daný rozpočtový rok s výhľadom na najbližšie roky a zahŕňa časový harmonogram realizácie jednotlivých aktivít z PRO.

V akčnom pláne sú zaznamenané jednotlivé aktivity v rámci jednotlivých oblastí, ktoré sú realizované v danom roku a ktoré plánuje obec realizovať v najbližších rokoch. Je tam uvedený stručný popis aktivity, zapojenie subjektov alebo partnerov a objem a zdroje finančných prostriedkov potrebných na realizáciu jednotlivých aktivít.

Aktualizácia akčného plánu bude vykonávaná 1 x ročne na základe už realizovaných aktivít s výhľadom na realizáciu aktivít na základe predpokladaných výziev z jednotlivých Operačných programov prípadne na základe realizácie aktivít z ich zdrojov vrátane rozpočtu obce.

Pri spracovaní akčného plánu sa vychádzalo z tabuľky ex – ante hodnotenia PHSR za a priorít realizovania jednotlivých aktivít, ktoré sú v danom čase aktuálne zrealizovateľné.

Tabuľka 41 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Hospodárskej oblasti

Opatrenie	Aktivity	Predpokladaný rozpočet	Termín	Zdroje financovania	
HOSPODÁRSKA OBLAST	1.1.1.1 Rekonštrukcia a vybudovanie chýbajúcich komunikácií a chodníkov pre peších	Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov v dĺžke 1 km	80 000,00	2018-2019	Rozpočet obce, štátne účelové fondy
	1.2.1.1 Vybudovanie kamerového systému	Vybudovanie kamerového systému s počtom 3 kamier (Obecný úrad, kultúrny dom, futbalové ihrisko)	25 000,00	2018	Rozpočet obce, štátne účelové fondy
	1.2.1.2 Zlepšenie elektrifikácie v obci	Vytvorenie rezerv na zvýšenie výkonu trafostaníc	30 000,00	2017-2023	VSD, a.s.
	1.2.1.3 Vybudovanie elektrickej siete a verejného osvetlenia v nových lokalitách IBV „Hôrka“ a „pri areály Jednoty“	Budovanie novej siete elektrického vedenia a verejného osvetlenia pre nové lokality IBV v obci Ličartovce	200 000,00	2017-2023	Rozpočet obce, VSD, a.s.
	1.2.1.4 Dobudovanie verejného osvetlenia a oplotenia na cintoríne	Rekonštrukcia areálu cintorína – nové verejné osvetlenie, oplotenie	35 000,00	2018-2019	Rozpočet obce, rozpočet EÚ
	1.3.1.1 Zlepšenie podmienok na informovanosť a orientáciu turistov	Zlepšenie podmienok informovanosti turistov ako je osadenie informačných tabúľ, zlepšenie znalosti a kvality ľudského potenciálu vidieckeho obyvateľstva.	5 000,00	2017-2023	Rozpočet obce
	1.4.1.1 Podpora rozvoja podnikateľských	Zverejňovať a zviditeľňovať sumár voľných priestorov v obci vhodných na podnikanie prostredníctvom web-stránky,	1 000,00	2017-2023	Rozpočet obce

	subjektov zo strany obce	obecných novín, zlepšenie využívania štátnych podporných programov a fondov EÚ miestnymi podnikateľmi.			
--	---------------------------------	--	--	--	--

Tabuľka 42 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Environmentálnej oblasti

ENVIRONMENTÁLNA OBLAST	<i>Opatrenie</i>	<i>Aktivity</i>	<i>Predpokladaný rozpočet</i>	<i>Termín</i>	<i>Zdroje financovania</i>
	2.1.1.1 Zabezpečenie protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia	Pravidelné prečisťovanie a údržba korýt všetkých vodných tokov.	100 000,00	2017-2023	Rozpočet obce, štátne účelové fondy
	2.1.2.1 Rozšírenie kapacity vodojemu	Zvýšenie kapacity vodojemu – 300 m ³	50 000,00	2017-2023	Rozpočet obce, štátne účelové fondy
	2.1.2.2 Dobudovanie a rozšírenie obecnej kanalizácie a rozšírenie obecnej ČOV	Vybudovanie a rozšírenie kanalizačnej siete s napojením na vlastnú obecnú ČOV	1 000 000,00	2017-2023	Rozpočet obce, štátne účelové fondy
	2.1.3.1 Znižovanie produkcie odpadov	Zvýšenie podielu separácie odpadov a jeho zhodnocovania a zavedenia triedeného kontajnerového zberu	10 000,00	2017-2023	Rozpočet obce
	2.1.3.2 Propagácia metód moderného odpadového hospodárstva	Podporiť vzdelávanie a výchovu všetkých skupín obyvateľov k ochrane a tvorbe životného prostredia	3 000,00	2017-2023	Rozpočet obce

Tabuľka 43 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Sociálnej oblasti

SOCIÁLNA OBLAST	Opatrenie	Aktivity	Predpokladaný rozpočet	Termín	Zdroje financovania
	3.1.1.1 Rekonštrukcia vnútorných priestorov MŠ a jej vonkajšieho areálu	Kompletná rekonštrukcia vnútorných priestorov budovy MŠ (kúrenie, podlahy, elektrika, kuchyňa) a vonkajšieho areálu MŠ	60 000,00	2017-2020	Rozpočet obce, rozpočet EÚ, štátne účelové fondy
	3.1.1.2 Zabezpečenie materiálno-technického vybavenia MŠ	Obstaranie nového nábytku a IKT vybavenia	25 000,00	2017-2020	Rozpočet obce, rozpočet EÚ, štátne účelové fondy
	3.1.1.3 Rekonštrukcia vnútorných priestorov ZŠ	Kompletná rekonštrukcia vnútorných priestorov budovy ZŠ (kúrenie, podlahy, elektrika, kuchyňa)	50 000,00	2017	Rozpočet obce, rozpočet EÚ, štátne účelové fondy
	3.2.1.1 Vybudovanie zdravotného strediska	Spracovanie projektovej dokumentácie a vybudovanie zdravotného strediska	65 000,00	2017-2020	Rozpočet obce
	3.3.1.1 Podpora starostlivosti o kultúrne dedičstvo v obci	Obnova a dlhodobo udržateľný rozvoj kultúrnych pamiatok v obci (kaštieľ s areálom, kostol sv. Martina a archeologické náleziská)	15 000,00	2017-2023	Rozpočet obce, štátne účelové fondy
	3.3.1.2 Zlepšenie kvality a pestrosti	Pripravovanie a organizovanie podujatí pre všetky cieľové	1 500,00	2017-2023	Rozpočet obce

	kultúrnych podujatí pre rôzne cieľové skupiny	skupiny			
	3.3.2.1 Rekonštrukcia futbalového areálu	Rekonštrukcia futbalového areálu – šatne, sociálne zariadenia	200 000,00	2017	Rozpočet obce
	3.4.1.1 Podpora súkromnej bytovej výstavby („Hôrka“ a „pri areály Jednoty“)	Rozšírenie zastavanosti o nové lokality pre výstavbu rodinných domov (lokality „Hôrka“ a „pri areály Jednoty“)	100 000,00	2017-2023	Rozpočet obce, štátne účelové fondy

5 FINANČNÁ ČASŤ

Vo finančnej časti Programu rozvoja obce sú uvedené viacdrojové formy financovania, ktoré budú priebežne dopĺňané na základe Operačných programov a iných možných finančných zdrojov, z ktorých bude realizácia jednotlivých opatrení financovaná.

Predpokladané zdroje financovania jednotlivých opatrení

Tabuľka 44 Predpokladané zdroje financovania jednotlivých opatrení

Opatrenie	Celkové náklady	EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	Súkromné zdroje
Hospodárska oblasť							
Opatrenie 1.1.1.1	80000,00	68000,00	8000,00	-	4 000,00	80 000,00	-
Opatrenie 1.2.1.1	25000,00	-	20000,00	-	5000,00	25000,00	-
Opatrenie 1.2.1.2	30000	-	-	-	-	30000,00	30000,00
Opatrenie 1.2.1.3	200000,00	-	-	-	20000,00	200000,00	180000,00
Opatrenie 1.2.1.4	35000,00	29750,00	3500,00	-	1750,00	35000,00	-
Opatrenie 1.3.1.1	5000,00	-	-	-	5000,00	5000,00	-
Opatrenie 1.4.1.1	1000,00	-	-	-	1000,00	1000,00	-
Environmentálna oblasť							
Opatrenie 2.1.1.1	100000,00	-	80000,00	-	20000,00	100000,00	-
Opatrenie 2.1.2.1	50000,00	-	45000,00	-	5000,00	50000,00	-
Opatrenie 2.1.2.2	1000000,00	850000,00	100000,00	-	5000,00	1000000,00	-
Opatrenie 2.1.3.1	10000,00	-	-	-	10000,00	10000,00	-
Opatrenie 2.1.3.2	3000,00	-	-	-	3000,00	3000,00	-
Sociálna oblasť							
Opatrenie 3.1.1.1	60000,00	51000,00	6000,00	-	3000,00	60000,00	-
Opatrenie 3.1.1.2	25000,00	21250,00	2500,00	-	1250,00	25000,00	-
Opatrenie 3.1.1.3	50000,00	42500,00	5000,00	-	2500,00	50000,00	-
Opatrenie 3.2.1.1	65000,00	55250,00	6500,00	-	3250,00	65000,00	-
Opatrenie 3.3.1.1	15000,00	-	10000,00	-	5000,00	15000,00	-
Opatrenie	1500,00	-	-	-	1500,00	1500,00	-

Opatrenie	Celkové náklady	EÚ	Štát	Verejné zdroje VÚC	Obec	Spolu	Súkromné zdroje
3.3.1.2							
Opatrenie 3.3.2.1	200000,00	-	-	-	200000,00	200000,00	-
Opatrenie 3.4.1.1	100000,00	-	80000,00	-	20000,00	100000,00	-

Zdroj: vlastné spracovanie

V tabuľke 45 Indikatívny rozpočet –sumarizácia, uvádzame predpokladané ročné finančné náklady v rámci jednotlivých oblastí na základe predpokladaných výziev z jednotlivých operačných programov a na základe finančných nákladov na realizáciu jednotlivých aktivít.

V prípade zmeny harmonogramu výziev z jednotlivých operačných programov a tým aj k podstatným rozdielom v indikatívnom finančnom rozpočte na celé programové obdobie bude potrebné na základe vykonania hodnotenia finančnej časti PRO upraviť indikatívny rozpočet na programové obdobie podľa jednotlivých oblastí a aj ako celok.

Tabuľka 45 Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	ROK								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	SPOLU
I. Sociálna oblasť	-	304220,00	54220,00	54220,00	54220,00	16720,00	16720,00	16180,00	516500,00
II. Hospodárska oblasť	-	34160,00	116660,00	91660,00	34160,00	34160,00	34160,00	31040,00	376000,00
III. Environmentálna oblasť	-	166430,00	166430,00	166430,00	166430,00	166430,00	166430,00	164420,00	1163000,00
Spolu	-	504810,00	337310,00	312310,00	254810,00	217310,00	217310,00	211640,00	20555000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Spracovaním Programu rozvoja obce Ličartovce vznikol strategický strednodobý dokument v záujme zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce a regiónu, je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja obce v jej jednotlivých oblastiach.

Program rozvoja obce vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencie schopnosť regiónu.

Program rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý bude pravidelne vyhodnocovaný a aktualizovaný podľa vyžadujúcich si potrieb na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v programe má obecné zastupiteľstvo, starosta/starostka obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní možností financovania plánovaných aktivít.

Kolektív spracovateľov Programu rozvoja obce ďakuje všetkým zúčastneným za vynaložené úsilie a čas.

Predmetný Program rozvoja obce bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... /UOZ č.

.....
.....

pečiatka obce

starosta/starostka obce

PRÍLOHY

PRÍLOHA Č. 1 ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PROGRAME ROZVOJA OBCE

1. Koncepcia územného rozvoja Slovensko 2001
2. Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ličartovce
3. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja
4. Územný plán obce Ličartovce
5. Program odpadového hospodárstva obce Ličartovce
6. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2010
7. Stratégia Európa 2020
8. Spoločný strategický rámec EK
9. Materiály Európskej komisie k programovému obdobiu 2014-2020 a politiky súdržnosti
10. Integrovaný regionálny operačný program
11. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
12. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
13. Štatistický úrad SR databáza DATAcube
14. JUHAŠČÍKOVÁ, I., ŠKÁPIK, P., ŠTUKOVSKÁ, Z. 2013, Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Domy v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-293-2